

Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého Riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

ÚZEMNOPLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

VEĽKÁ VES

ZADANIE

čistopis

Objednávateľ:

Obec Veľká Ves

Spracovateľ:

Ing. arch. Alžbeta Sopiřová

január 2008

1. Základné údaje

Názov dokumentácie:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VEĽKÁ VES

II. etapa: ZADANIE pre Územný plán obce Veľká Ves

Spracovateľ dokumentácie

Ing. arch. Alžbeta Sapirova, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 0109 AA

Obstarávateľ dokumentácie:

Obec Veľká Ves

Obecný úrad

958 01 Veľká Ves 53

prostredníctvom odborne spôsobilej osoby

podľa § 2 a/ Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov

Ing. arch. Silvia Mičianová

Obilná 42

900 27 Bernolákovo

(registračné číslo 023)

Názov obce:

Kód obce:

Okres:

Počet obyvateľov k roku 2007:

Výmera katastrálneho územia:

Veľká Ves

512 001

Poltár, kód okresu 607

437

870,9713 ha

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Urbanizmus:

Ing. arch. Alžbeta Sapirova, PhD.

Sociológia a demografia:

Dr. Lubomír Falťan, PhD.

Ekológia a ŽP:

Ing. Katarína Staniková

Poľnohospodárstvo

a lesné hospodárstvo:

Ing. Katarína Staniková

Technická a dopravná infraštruktúra:

Ing. Ladislav Štefko

OBSTARÁVATEĽ ÚPD

podľa §2a stavebného zákona

Ing. arch. Silvia Mičianová

Obsah	
1. Základné údaje	2
2. Dôvody pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie	4
3. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúceho rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy rozvoja územia	4
4. Vymedzenie riešeného územia	4
4.1 Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti	5
5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia a požiadavky na riešenie záujmového územia obce	6
5.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre	6
5.2 Požiadavky na riešenie záujmového územia obce	6
5.3 Požiadavky vyplývajúce z doterajších územno-plánovacích dokumentácií	7
5.4 Požiadavky vyplývajúce z vymedzených špecifických území a ochranných pásom určených osobitnými predpismi	7
5.5 Požiadavky vyplývajúce zo zhodnotenia krajinej štruktúry, jej vplyv na riešenie územného plánu obce	7
6. Základné demografické údaje a prognózy	8
6.1 Obyvateľstvo	8
6.2 Charakteristika domového a bytového fondu	9
7. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce	10
8. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce	11
8.1 Požiadavky na obnovu a prestavbu obce	11
8.2 Požiadavky na asanáciu	11
9. Požiadavky na riešenie dopravy a koncepcie technického vybavenia	11
9.1 Regionálne dopravné vzťahy	11
9.2 Organizácia dopravy v obci, dopravné systémy	11
9.3 Verejné technické vybavenie - vodné hospodárstvo	13
9.3.1 Odtokové pomery a protipovodňová ochrana územia	13
9.3.1 Zásobovanie pitnou vodou	13
9.4 Verejné technické vybavenie - odvádzanie a likvidácia odpadových vôd	14
9.5 Verejné technické vybavenie - zásobovanie elektrickou energiou	14
9.6 Verejné technické vybavenie - zásobovanie zemným plynom	15
9.7 Verejné technické vybavenie - zásobovanie teplom	15
9.8 Verejné technické vybavenie - napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete	15
10. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území	16
10.1 Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, na ochranu prírodných zdrojov, chránených území a na zabezpečenie ekologickej stability územia	16
10.2 Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva	17
11. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia	18
12. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva	18
12.1 Požiadavky v záujme obrany štátu	18
12.2 Požiadavky v záujme civilnej ochrany	18
12.3 Požiadavky v záujme požiarnej ochrany	19
13. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce	19
13.1 Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	21
14. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia a sociálnej infraštruktúry	22
14.1 Bývanie	22
14.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	22
14.3 Rekreačia a cestovný ruch	23
14.4 Kúpeľné územia	24
15. Požiadavky na riešenie výroby a hospodárskej základne	24
15.1 Ťažba nerastných surovín	24
15.2 Poľnohospodárska výroba	24
15.3 Lesné hospodárstvo	25
15.4 Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo	25
16. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu	26
17. Požiadavky z hľadiska životného prostredia	26
17.1 Súčasný stav zložiek životného prostredia	26
17.1.1 Rozbor faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia	26
17.1.2 Rozbor faktorov pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia	27
17.1.3 Odpady	27
18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny	28
19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	28
20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby	28
21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu obce	29
22. Použité podkladové materiály	30
Príloha:	
Grafická časť - Výkres zadania	

2. Dôvody pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie

Dôvody pre obstaranie dokumentácie na úrovni územného plánu obce Veľká Ves sú nasledovné:

- absencia aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie - územného plánu obce Veľká Ves - základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie, t.j. nástroja pre riadenie, usmerňovanie a regulovanie všetkých činností na území obce,
- aktuálna potreba premietnuť súčasné a predpokladané rozvojové zámery sídla do jej územno-priestorového potenciálu tak, aby urbanistickou koncepciou riešenia bola zabezpečená a preukázaná komplexnosť a rozvojová únosnosť riešeného územia,
- zosúladenie, koordinácia a optimalizácia zámerov a požiadaviek rozvojových a plánovacích dokumentov na úrovni vyšších územných celkov s rozvojovými zámermi obce.

Obecný úrad Veľká Ves inicioval z vlastného podnetu vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie - územného plánu obce Veľká Ves. Na vypracovanie územného plánu obce Veľká Ves bola vypísaná verejná súťaž, ktorú vyhral autorský kolektív pod vedením Ing. arch. Alžbety Sopirovej, CSc., ktorý bol poverený vypracovaním územného plánu obce Veľká Ves v celom komplexe pracovných fáz, uvedených v Zmluve na zhotovenie diela.

Návrhové obdobie územného plánu obce Veľká Ves je rozdelené do dvoch etáp:

- I. etapa do roku 2020
- II. etapa do roku 2030.

3. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy rozvoja územia

Cieľom územného plánu obce Veľká Ves je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v území v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Ciele a smerovanie rozvoja územia bude územný plán podriaďovať ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom bude hľadať možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Hlavné ciele rozvoja územia sú stanovené nasledovne:

- využiť výhodnú polohu obce voči ekonomickým centráram v regióne a dôležitým dopravným koridorom pre rozvoj funkcií:
- bývania v diferencovaných formách, ktoré by uspokojovali požiadavky všetkých skupín obyvateľov z hľadiska sociálnych vrstiev, veku, profesijnej orientácie a špecifických požiadaviek,
- základnej občianskej vybavenosti,
- poľnohospodárskej výroby,
- čistočne rekreácie vo väzbe na prírodné a kultúrne danosti územia,
- rozvoj obce orientovať na intenzifikáciu využitia zastavaného územia, po vyčerpaní disponibilných územných rezerv v zastavanom území, smerovať nové rozvojové plochy do lokalít, ktoré sú v priamej väzbe na existujúce zastavané územie,
- usilovať sa dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zvýšenie kvality krajinného prostredia,
- snažiť sa o vyvážený a udržateľný stav vo vzťahu medzi produkčnými, ekologickými, estetickými, krajinotvornými a sociálnymi funkciami poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
- dobudovať dopravnú, technickú a sociálnu infraštruktúru,
- stanoviť plochy pre verejno-prospešné stavby.

Konkretizáciou rozvojových priorít budú čiastkové ciele, predbežne vymedzené ako požiadavky na riešenie územného plánu, ktoré uvádzame v nasledovnom texte.

4. Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie obce Veľká Ves je v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a súvisiacich vyhlášok vymedzené hranicou katastrálneho územia, ktoré je totožná s administratívno-správnou hranicou obce. Celková výmera katastrálneho územia obce Veľká Ves je 870,9713 ha.

Katastrálne územie obce Veľká Ves je ohraničené:

- z východu katastrálnym územím obce Kalinovo,
- sídlami okresu Lučenec.
 - z juhu katastrálnym územím mesta Lučenec - časť Opatová,
 - zo západu katastrálnym územím obce Tomášovce a Vidiná,
 - zo severu katastrálnym územím obce Točnica.

Zastavané územie obce Veľká Ves je kompaktné, pozostáva z jednej časti. Priebeh hranice zastavaného územia obce Veľká Ves bol stanovený k roku 1966

a aktualizovaný v roku 1990, vyznačený je v grafickej časti dokumentácie. Celková výmera zastavaného územia je 3,9695 ha.

4.1 Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti

Zámery na rozvoj obce Veľká Ves a jej katastrálneho územia vychádzajú zo schválenej záväznej časti ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení neskorších zmien a doplnkov, z ktorej sa na riešené územie vzťahuje nasledovné:

Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. v oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry
- 1.2 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria terciálne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier:
 - 1.2.2 podporovať rozvoj centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Lučenec, Zvolen,
 - 1.2.6 podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny:.....Poltár.....,
- 1.4 podporovať rozvoj ťažísk osídlenia:
 - 1.4.2 podporovať ako ťažiská osídlenia druhej úrovne:
- lučenecko-rimavskosobotské ťažisko osídlenia,
- 1.6 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry:
 - 1.6.1 zvolensko-juhoslovenskú rozvojovú os: Zvolen-Lučenec-Rimavská Sobota-Rožňava-Košice,
- 1.7 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom:
 - 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
 - 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národné špecifiká jednotlivých regiónov,
 - 1.7.3 pri rozvoji vidieckych obcí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné

prostredie a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho spôsobu života s požiadavkami na moderný spôsob života,

2. v oblasti hospodárstva
- 2.2. poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
 - 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade so zákonom NR SR č. 220/2004 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o doplnení niektorých zákonov,
3. v oblasti rozvoja rekreácie a turistiky
- 3.13. vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
- 3.14. využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu,
4. v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu
- 4.5. rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability,
- 4.8. zosúlaďovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť,
- 4.9. eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.10. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a rešpektovať osobitné opatrenia na zvýšenie produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice),
5. v oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva
- 5.4. utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem, v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu,
- 5.13. uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja,

6. v oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
- 6.1. v oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry
- 6.1.20. rekonštruovať a vybudovať cestu II/595 Tomášovce (I/50 – R2) – Poltár – Kokava nad Rimavicou s obchvatmi obcí,
- 6.1.24. vybudovať novú rýchlostnú cestu R2 v ťahu E 58 v úseku Zvolen–Detva–Lučenec–Rimavská Sobota–hranica Košického kraja,
7. v oblasti nadradenej technickej infraštruktúry
- 7.1. vodné hospodárstvo
- 7.1.11. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov,
- 7.1.14. akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov v súlade so zákonom č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a doplnení zákona č. 76/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach,
- 7.2.10. pri budovaní plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov (podľa §4 a zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
- 7.3. zásobovanie plynom a teplom
- 7.3.3. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných plynovodov, teplovodov a produktovodov,
8. v oblasti sociálnej infraštruktúry
- 8.3.4. podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a o dlhodobu chorých a zdravotne ťažko postihnutých;
9. v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia
- 9.7. sanovať skládky odpadov, ktoré sú rizikovými z hľadiska ohrozenia kvality životného prostredia

I. Verejnoprospešné stavby

- 1.21.1 cesty druhej triedy..... II/595 – rekonštrukcia v celom úseku na území Banskobystrického kraja (s výhľadovou rezervou územia pre cestné obchvaty obcí),
- 1.25.1 rýchlostná cesta R2 (E 58) v úseku Zvolen–Detva–Lučenec–Rimavská Sobota–hranica Košického kraja (kategória R 22,5/100),
- 1.25.2 súbežná cesta s R2 (E 58) v úseku Zvolen–Detva–Lučenec–Rimavská Sobota–hranica Košického kraja, výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodnej cesty so šírkovou homogenizáciou úsekov podľa minimálnej kategórie typu C11,5 (C9,5) pre cesty I. (II.) triedy.

Všetky záväzné regulatívy, ktoré sa týkajú predmetného územia budú zapracované do ÚPN obce Veľká Ves (napr. bod 9.7 výhľadovo vykonať uzatvorenie a rekultiváciu legálnej skládky odpadov v lokalite Jazvina a priebežne zabezpečovať zhodnotenie alebo zneškodňovanie nelegálnych skládok odpadov v k.ú. Veľká Ves).

5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia a požiadavky na riešenie záujmového územia obce

5.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Riešené katastrálne územie obec Veľká Ves leží na juhu stredného Slovenska, v Slovenskom Rudohorí, v severnej časti Lučeneckej kotliny, v doline ľavostranného prítoku Kriváňa, pod vrchom Skalica. Administratívne je obec Veľká Ves začlenená do Banskobystrického kraja, okresu Poltár a regiónu Novohrad. Katastrálne územie obce sa nachádza v juhovýchodnej časti okresu Poltár, na hranici s okresom Lučenec. Obec leží vo vzdialenosti cca 85 km od krajského mesta Banská Bystrica a v optimálnej dostupnej vzdialenosti od najbližších centier osídlenia – okresných miest: cca 7 km severne od sídla Lučenec a 11 km juhovýchodne od sídla Poltár.

V sídelnej štruktúre patrí obec Veľká Ves medzi malé vidiecke sídlo, ktoré je hospodársky viazané na mesto Lučenec a okresné mesto Poltár.

Postavenie obce v sídelnej sieti

Z hľadiska regionálnych súvislostí má obec Veľká Ves výhodnú polohu, pretože leží:

- v záujmovom území ťažiska osídlenia – miest Lučenec a Poltár,
- pri sídelnej rozvojovej osi – dopravnom koridore, ceste I/50 medzinárodného významu E 675 Zvolen – Rimavská Sobota - Košice,
- pri železničnej trati Lučenec – Kalinovo – Breznička – Poltár – Kokava nad Rimavicou – Utekáč,
- cez katastrálne územie obce Veľká Ves je vedená:
 - cesta II/595 Kokava nad Rimavicou - Poltár – Kalinovo – Veľká Ves – prípoj na cestu I/50;

z hľadiska hospodárskeho potenciálu plní funkciu:

- **obytnú** s minimálnym štandardom občianskej vybavenosti (obec patrí medzi malé vidiecke sídla v okrese s počtom obyvateľov do 500),
- **výrobnú**, zameranú na poľnohospodársku výrobu, v katastri obce sú vhodné podmienky pre rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby,
- **čistočne rekreačnú** - v katastrálnom území obce sa nachádzajú vhodné podmienky pre rekreačné aktivity, tieto sú však minimálne využité.

5.2 Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Záujmové územie obce Veľká Ves je vymedzené jeho katastrálnym územím, ktoré bude predmetom riešenia územného plánu.

V katastrálnom území obce Veľká Ves sa požaduje rezervovať územný koridor pre:

- navrhovanú rýchlostnú cestu R2 v úseku Loviňobaňa-Ožďany (tzv. modrý variant - trasovaný v južnej časti katastrálneho územia obce Veľká Ves).

5.3 Požiadavky vyplývajúce z doterajších územno-plánovacích dokumentácií

Záväznými územno-plánovacími podkladmi pre riešené územie sú výstupy z riešenia územno-plánovacej dokumentácie vyššieho stupňa - záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja, v znení neskorších zmien a doplnkov.

Všetky ostatné podklady demografické, sociologické, ochrany prírody a tvorby krajiny, kultúrneho a historického dedičstva, riešenia dopravnej a technickej infraštruktúry, poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva majú charakter doporučujúci a zapracujú sa do územného plánu obce Veľká Ves v zodpovedajúcom rozsahu.

Vyhodnotenie doteraz platného Územného plánu

Obec Veľká Ves dosiaľ nemala spracovanú územno-plánovaciú dokumentáciu – územný plán obce Veľká Ves.

5.4 Požiadavky vyplývajúce z vymedzených špecifických území a ochranných pásiem určených osobitnými predpismi

Vzájomná poloha obce a vymedzených špecifických území a ochranných pásiem určených osobitnými predpismi

Riešené katastrálne územie obce Veľká Ves sa v zmysle §12 zákona č. 543/202 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nachádza v území s prvým stupňom ochrany, v ktorom neevidujeme chránené objekty, ktoré by vyžadovali osobitný stupeň ochrany.

V katastrálnom území obce Veľká Ves sa nenachádza územie zaradené medzi navrhované chránené územia tvoriace sústavu chránených území NATURA 2000 (CHÚEV – chránené územia európskeho významu a CHVÚ chránené vtáčie územia). Riešené územie nezasahuje, resp. nie je v prekryve s územím zaradeným do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach.

V riešenom katastrálnom území obce Veľká Ves sa nachádzajú:

- chránené ložiskové územia: Kalinovo IV. Vidina-Halier,
- dobývacie priestory: Kalinovo IV. Močiar a Vidina,
- poľnohospodárska pôda s vybudovanými hydromelioračnými stavbami

- (odvodňovacími kanálmi č. 5305 12 002 – 5305 152 006 a 55305 152 007),
- lesný pôdny fond – hospodárske lesy.

Obec Veľká Ves v prípade rozrušenia hrádze vodnej stavby Málinec prijíma 500 evakuovaných z obce Kalinovo.

Existujúce a navrhované nadradené trasy a zariadenia dopravy, vodohospodárske, produktovodov, energetiky, spojov a pod.

Katastrálnym územím obce Veľká Ves sú vedené nasledovné nadradené trasy dopravnej a technickej infraštruktúry:

- cesta II/595 Kokava nad Rimavicou - Poltár – Kalinovo – Veľká Ves – prípoj na nadradený cestný ťah cestu I/50,
- miestne komunikácie,
- podzemné a nadzemné vedenia a stavby vymedzené STN a zákonom:
 - vodovodné potrubia – prírodné vodovodné potrubie z Kalinova DN 150 z PVC a rozvodné potrubia DN 100 z PVC s ochranným pásmom v zmysle zákona č 442/2002 Z.z.,
 - vzdušné, podzemné silnoprúdové a slaboprúdové vedenia s ochranným pásmom v zmysle zákona 656/2004 Z.z. o energetike,
 - plynovody STL,
 - trasa diaľkového telekomunikačného kábla,
- vodný tok Veľký potok (Fiľok) s ochranným pásmom v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách,
- železničná trať Lučenec – Kalinovo – Breznička – Poltár – Kokava nad Rimavicou – Utekáč.

ÚPN obce Veľká Ves bude rešpektovať vymedzené ochranné pásma. V prípade požiadaviek výstavby na plochách ochranných pásiem (týka sa to OP nadradených trás technického vybavenia) sa po dohode so správcom sietí navrhne prekládka týchto trás, čím ochranné pásmo stratí svoje opodstatnenie.

5.5 Požiadavky vyplývajúce zo zhodnotenia krajinnej štruktúry, jej vplyv na riešenie územného plánu obce

Prírodné krajinno-estetické a ekologické faktory

Krajina riešeného územia katastra obce Veľká Ves je charakteristická kultúrnou poľnohospodárskou krajinou s výrazným zastúpením urbanizovaných a poľnohospodárskych prvkov.

V súčasnej krajinnej štruktúre dominujú veľkoblokové plochy ornej pôdy, v severnej časti katastra lesy. Z ekostabilizačných prvkov sú v krajine zastúpené vodné toky.

Z hľadiska krajinnej kompozície je významná zeleň, ktorá lemuje komunikácie a sprievodná zeleň potokov. Sprievodné a líniové zelene majú okrem kompozičnej funkcie - vyznačujú nástupy do obce a sústreďuje pohľadové vnemy na samotné sídlo, aj funkciu ekologickú - pôdoochrannú, klimatickú a zdravotnú.

Doporučujeme pri návrhu rozvojových zámerov v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu a doplniť charakter poľnohospodárskej krajiny líniovou zeleňou pôdoochrannou.

Hodnotenie ekologickej kvality priestorovej štruktúry

Z hľadiska ekológie prírodné prostredie riešeného územia je devastované:

- intenzívnou poľnohospodárskou výrobou,
- dopravou a technickou infraštruktúrou vedenou cez katastrálne územie,
- legálnou skládkou odpadov v lokalite „Jazvina“.

Napriek uvedeným negatívnym zásahom do pôvodnej krajiny, hodnotíme v súčasnosti kvalitu priestorovej štruktúry pozitívne.

Požiadavky vyplývajúce zo zhodnotenia krajinnej štruktúry

- rešpektovať záväznú časť ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v oblasti rekreácie, turistiky a ekologických aspektov ochrany prírody a krajiny,
- rešpektovať jestvujúce a navrhované územia s legislatívnou ochranou,
- zachovať charakter okolitej krajiny - do návrhu prevziať všetky prvky MÚSES, ekostabilizačné opatrenia a ekostabilizačné prvky riešené v krajinno-ekologickom pláne (doporučujeme prvky zaradiť k plochám určeným pre rezervovanie na verejnoprospešné účely),
- na plochách, ktoré nie sú určené pre rozvojové zámery, vylúčiť devastačné zásahy, ktoré by mohli ohroziť jestvujúce ekosystémy.

6. Základné demografické údaje a prognózy

6.1 Obyvateľstvo

Socio-demografická charakteristika obce

Obec Veľká Ves patrí medzi malé obce do 500 obyvateľov. Nachádza sa v hornej hranici tejto veľkostnej kategórie. Štatistické údaje dokumentujúce históriu vývoja počtu obyvateľov obce ukazujú, že obec dlhodobo osciluje v hraniciach medzi 400 -

500 obyvateľov. Situácia súvisí predovšetkým s nepriaznivou hospodárskou situáciou v tomto území.

Vývoj počtu obyvateľov v obci Veľká Ves udáva nasledovná tabuľka.

R o k	Počet obyvateľov	R o k	Počet obyvateľov	R o k	Počet obyvateľov
1828	380	1910	456	1961	478
1869	530	1921	434	1970	409
1880	501	1930	457	1991	481
1890	579	1940	451	2001	436
1900	490	1948	433	2007	437

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 1991 v okrese Lučenec

Z pohľadu vekovej štruktúry starnutie v rozpätí rokov 1991-2001 sa prejavuje predovšetkým vo výraznom poklese populácie do 14 rokov, v náraste populácie v produktívnom veku a v náraste populácie v poproduktívnom veku. Situáciu dokladuje tabuľka.

Základné rozloženie vekovej štruktúry v rokoch 1991 a 2001

Veková kategória	rok 1991		rok 2001	
	Abs.	%	Abs.	%
Predproduktívny vek: 0 - 14	122	25,4	62	14,2
Produkt. vek	257	53,4	268	61,5
Poprodukt. vek	102	21,2	106	24,3
Spolu	481	100,0	436	100,0

Skutočnosť, že výrazne klesá podiel najmladšej populácie (predproduktívnej) môže (ak zoberieme do úvahy aj trvalú migráciu mladej generácie z obce) viesť k urýchľovaniu nielen starnutia, ale aj postupného znižovania tej časti populácie, ktorá je v produktívnom veku. Index populačného starnutia vzťahujúci sa na údaje o vekovej štruktúre v roku 2001, Ips= 65, čo signalizuje nepriaznivú situáciu, kde nie je zaistená ani jednoduchá reprodukcia obyvateľstva.

Ekonomická charakteristika

Z pohľadu zamestnaneckej profilácie populácie obce sa ukazuje, že dominujú ekonomické aktivity mimo poľnohospodárstva, hoci v počiatkoch 21. storočia práca v poľnohospodárstve a lesníctve nebola zanedbateľná. V posledných rokoch však situáciu komplikuje skutočnosť, že Pôdohospodárske družstvo so sídlom v Kalinove, ktoré malo svoje hospodárske dvory aj vo Veľkej Vsi, sa dostalo do úpadku, čo dáva

predpoklad, že aktuálny podiel pracujúcich v tomto sektore bude nižší, ako v roku 2001.

Odvetvová štruktúra ekonomicky aktívnej populácie vykazuje dominantné postavenie orientácie na odvetvia mimo poľnohospodárstva (a lesníctva), napriek tomu, že ani táto orientácia v obci nie je zanedbateľná (21,1%). Prevažuje sektor služieb (39,4%), zatiaľ čo sektor priemyslu a stavebníctva je mierne nižší (20,7%) než sektor poľnohospodárstva a lesníctva.

Súčasne si pozornosť zasluhuje skutočnosť, že vzhľadom na obmedzené pracovné príležitosti v obci je pomerne vysoká odchádzkovosť za prácou mimo obec (63,5%). Z početnejšie zastúpených odvetví sa to vzťahuje predovšetkým na tých, ktorí pracujú v priemysle, školstve, veľkoobchodných či maloobchodných činnostiach, ale i verejnej správe, atď.

Z hľadiska podnikateľských aktivít v obci prevládajú drobné podnikateľské aktivity, v rámci ktorých môžeme hovoriť o samozamestnávaní. Len v niekoľkých prípadoch podnikatelia majú aj zamestnancov. V súčasnosti v súvislosti s úpadkom Kalinovského poľnohospodárskeho družstva, začína v obci v poľnohospodárstve s podnikateľskými aktivitami zahraničný vlastník.

Miera nezamestnanosti v obci v roku 2001 dosahovala úroveň 6,9%. V súčasnosti sa pohybuje na úrovni cca 4,3% (december 2006).

Nezanedbateľným faktorom sociálno-ekonomického charakteru je skutočnosť, že na veľkosť obce pomerne veľa osôb odchádza za prácou do zahraničia. V súčasnosti to činí okolo 20 osôb, prevažne mladých ľudí, čo je okolo 4,6% z populácie. Cieľovými krajinami sú predovšetkým Írsko a Veľká Británia, čiastočne Nemecko či Rakúsko. Objavovať sa začína Cyprus.

Z ďalších socio-štruktúrálnych znakov sa treba zmieniť o konfesionálnej príslušnosti obyvateľov obce. V zásade môžeme konštatovať, že v obci sú dve dominantné náboženské skupiny: rímsko-katolícka, ktorá je najsilnejšia (258 osôb = 59,2%) a evanjelické aubsburského vyznania (126 osôb = 28,9%). Ostatné náboženské vyznania majú minimálne zastúpenie. Bez vyznania sa deklarovalo 8,2% (36 osôb) populácie.

Z hľadiska národnostnej skladby v obci jednoznačne dominuje slovenská národnosť – 98,6% (430 osôb).

Požiadavky z hľadiska ekonomickej aktivity obyvateľstva

Obec Veľká Ves napriek tomu, že sa nachádza v okrese, ktorý z hľadiska sledovaných charakteristik patrí na Slovensku medzi značne problémové, nevykazuje znaky vysokej problémovosti a z tohto hľadiska sa vymyká charakteristikám okresu Poltár, a to napriek tomu, že sa jedná o malú obec, v ktorej sa nenachádzajú niektoré infraštruktúry, ako napríklad škola (základná škola je v Kalinove), pošta (v Kalinove), limitovaná je aj obchodná vybavenosť a vybavenosť službami. Napriek týmto obmedzeniam práve lokalizačný faktor skvalitňuje život v obci. Blízkosť Lučenca kam smeruje podstatná časť odchádzky za prácou z obce a ktoré je aj infraštruktúrnym zázemím pre obec. Dobré dopravné napojenie tak na Lučenec, ako aj na Poltár (autobusové i železničné), blízka dostupnosť južného dopravného koridoru Bratislava – Košice (cestného i železničného), pričom cestný sa má v dohľadnej perspektíve postupne prestavovať na typ rýchlostnej (R) komunikácie. Narastajúcim problémom bude zrýchľovanie starnutia populácie, ktoré sa dá predpokladať vzhľadom na tendencie odchodu mladej generácie z obce. Môže to do budúcnosti zvyšovať očakávania a nároky na sociálnu starostlivosť včítane jej infraštruktúrnej dostupnosti. Súčasne sa však dá predpokladať, že obec môže byť atraktívna pre bývanie (a negatívne socio-demografické procesy môžu byť zvrátené), ak by sa – z hľadiska obce – v Lučenci a lučeneckom okrese podarili naštartovať pozitívne hospodárske procesy. Uvedené faktory signalizujú, že obec skôr inklinuje k Lučencu ako k Poltáru. Vzhľadom na lokalizáciu obce a jej prírodno-krajinné zázemie by obec mohla stavať aj na niektorých špecifických formách turizmu a prímestskej rekreácie (cyklotrasy mimo dopravných ťahov) v prírodnom prostredí pahorkatín, príľahlých lesov a lúk a rozptýleného osídlenia, včítane jazdeckej turistiky. Napomôcť by tomu mohla aj mikroregionálna spolupráca v tejto oblasti, kde na báze širšej spoločnej rozvojovej koncepcie sú zatiaľ nevyužitú možnosti zhodnotenia aj ďalšie danosti prírodného charakteru (minerálne pramene, nivy Ipľa, vodné plochy) ale aj hodnoty technického charakteru (sklo a sklárne ako poznávaco-turistická atraktivita).

Pozitívnym znakom obce sú prejavy občianskej aktivizácie v obci, a to predovšetkým prostredníctvom Veľkoveského združenia.

6.2 Charakteristika domového a bytového fondu

Domový fond

V roku 2001 bolo v obci Veľká Ves 150 domov, z toho 149 rodinných domov a 1 bytový dom, z tohto počtu:

- 123 trvalo obývaných objektov, z toho 122 rodinných domov a 1 bytový dom,
- 27 neobývaných objektov, z toho 27 rodinných objektov.

Z celkového domového fondu tvorí až 21,95% neobývaných rodinných domov, ktoré predstavujú potenciál pre rozvoj bývania či už trvalého alebo prechodného.

Bytový fond

V roku 2001 bolo v obci Veľká Ves 188 bytov, z toho 182 bytov v rodinných domoch, 6 bytov v bytovom dome, z tohto počtu:

- 157 bytov trvalo obývaných, z toho 151 bytov v rodinných domoch, 6 bytov v bytovom dome,
- 31 neobývaných bytov, z toho 31 bytov v rodinných domoch.

Najväčší rozvoj bytového fondu zaznamenáva obec Veľká Ves v rokoch 1946-1970, kedy vzrástol počet bytových jednotiek o 68, čo predstavovalo 43,32 % prírastku celkového bytového fondu. Po tomto období nastala postupná stagnácia v novej výstavbe.

Priemerný vek domového fondu je 39 rokov, pričom domového fondu tvoreného rodinnými domami je 40 rokov, bytovými domami 26 rokov.

Do prvých dvoch kategórií je zaradených 84,1 % všetkých bytov v obci Veľká Ves. Do podštandardných kategórií patrí 15,9 % bytového fondu, čo predstavuje cca 25 bytov. Sú to väčšinou byty v najstarších rodinných domoch, ktoré potrebujú rekonštrukciu.

Obložnosť bytov

Veľká Ves: 157 bytov
436 bývajúcich osôb
obložnosť - 2,77 bytov./byť.

Obložnosť bytov dosahuje podpriemernú hodnotu čo je spôsobené väčším množstvom neobývaných bytov.

Vybavenosť bytov a domácností je štandardná. Pri porovnaní týchto údajov s okresným priemerom možno konštatovať, že úroveň bývania v obci Veľká Ves je priemerná.

Požiadavky vyplývajúce zo zhodnotenia disponibilít bytového fondu

Za predpokladu uskutočňovania aktívnej politiky obce, založenej na využití polohových potenciálov územia, by mal vzrásť dopyt po novej výstavbe rodinných domov. V ÚPN treba vytypovať vhodné lokality pre rozvoj obytného územia, v súlade s predpokladaným demografickým vývojom, počtom a veľkosťou cenových domácností, vrátane migrácie nových obyvateľov a požiadaviek obce. Súčasne treba uvažovať aj so znižovaním priemernej obložnosti jestvujúcich bytov a s rastom priemernej obytnej plochy na 1 obyvateľa. Sociálna diferenciácia obyvateľstva bude

spôsobovať rozdielne nároky na štandard bývania, preto treba navrhnuť širšiu škálu foriem bývania.

Požiadavky z hľadiska bývania

- zhodnotiť potenciál jestvujúceho bytového fondu nadstavbami, prístavbami, dostavbami,
- využiť prioritne ako stavebné pozemky preluky a väčšie voľné plochy v hraniciach zastavaného územia obce pre výstavbu rodinných domov,
- pri novej výstavbe v prelukách rešpektovať jestvujúcu parceláciu pozemkov a výškovú hladinu okolitej zástavby,
- vytypovať kontaktné lokality so zastavaným územím obce pre rozvoj obytnej funkcie - rodinných domov a obecných nájomných bytov.

7. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Priestorová charakteristika obce

Zastavaná štruktúra obce Veľká Ves je kompaktná, má pretiahnutý tvar v smere sever-juh. Priestorová štruktúra zástavby vytvára hromadnú cestnú dedinu. Cez zastavané územie preteká potok Fil'ok, ktorý tvorí prírodnú kompozičnú os. Cesta II/595 rozdeľuje priestorovú štruktúru obce na dve časti: južnú - väčšiu a severnú - menšiu. V dotyku s východnou časťou zastavaného územia je vedená železničná trať Lučenec – Utekáč so železničnou zastávkou Veľká Ves.

Dnešná urbanistická skladba sídla Veľká Ves vychádza z jej historického vývoja a v priestorovom priemete je jasne čitateľná. Najstaršia zástavba je sústredená v južnej časti pozdĺž ulice, ktorá sa pri krížení s potokom Fil'okom vidlicovito rozvetvuje do dvoch ciest, trasovaných južným smerom súbežne s potokom. Ulica vedená od cesty II/595 južným smerom k cintorínu tvorí hlavnú kompozičnú os obce. Pozdĺž tejto osy sú situované základné zariadenia občianskej vybavenosti – dva kostoly, obecný úrad, hasičská zbrojnica, obchod, krčma, Tele-dom, škôlka, dom smútku... V pôdorysnej štruktúre obce nie je jasne čitateľný ústredný ťažiskový priestor. Určitý náznak námestia je vytvorený priečnou spojnicou dvoch paralelných ciest pred obchodom a krčmou. Novšia zástavba je sústredená v okrajových častiach obce, pozdĺž dvoch ulíc, ktoré kolmo ústia na cestu II/595 – v západnej časti slepá ulica, vo východnej časti s vyústením na hlavnú kompozičnú os obce.

Obytné územie je tvorené typickou vidieckou štruktúrou zástavby, ktorá pozostáva z jedno až dvojpodlažných rodinných domov.

Po obvode obytnej zástavby, v okrajových častiach zastavaného územia obce Veľká Ves, sú situované:

- v severnej časti - futbalové ihrisko a hospodársky dvor,
- v južnej časti – cintorín a hospodársky dvor.

Požiadavky z hľadiska urbanistickej kompozície

- zachovať siluetu a existujúcu pôdorysnú osnovu obce,
- zachovať kompaktný charakter urbanistickej štruktúry zástavby,
- vytvoriť ťažiskový priestor v obci,
- doplniť existujúcu štruktúru zástavby, dobudovať uličnú zástavbu, využitím voľných prelúk a nadmerných záhrad pre novú výstavbu,
- pri dostavbe existujúcej zástavby v prelukách rešpektovať výškovú hladinu, stavebnú čiaru a architektonické riešenie prispôbiť okolitej zástavbe.

8. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

8.1 Požiadavky na obnovu a prestavbu obce

Riešením územného plánu treba vytvoriť podmienky pre prestavbu obce. skultúrnenie a ozdravenie životného prostredia, pri zohľadnení požiadaviek na obytnú funkciu, občiansku vybavenosť, riešenie technickej infraštruktúry a dopravy, ktoré vychádzajú z nárokov na predpokladaný počet obyvateľov, zo zvyšovania životnej úrovne obyvateľov, ako aj z funkcie a významu obce v sídelnej štruktúre.

Požiadavky na obnovu a prestavbu obce

- zachovať, prípadne rekonštruovať so zachovaním pôvodného výrazu, niektoré staršie objekty z typickej ulicovej zástavby, k odstráneniu pristúpiť len v prípade závažného statického narušenia konštrukcie,
- pri ostatných objektoch podporovať rekonštrukciu a rozširovanie existujúceho domového fondu dostavbami a nadstavbami,
- dobudovať chýbajúce zariadenia a trasy dopravnej technickej infraštruktúry,
- rekonštruovať miestne komunikácie.

8.2 Požiadavky na asanáciu

Zástavba v sídle je pomerne v dobrom stavebno-technickom stave, preto sa v územnom pláne obce Veľká Ves neuvažuje s celoplošnými asanáciami.

9. Požiadavky na riešenie dopravy a koncepcie technického vybavenia

9.1 Regionálne dopravné vzťahy

V súčasnosti a do výhľadu predpokladáme, že obec využije výhodnú dopravnú polohu, ktorú určujú významné dopravné ťahy stredného Slovenska:

- cesta I/50 Zvolen-Lučenec-Tornaľa, ktorá je zaradená do európskej cestnej

- siete (E 571), zabezpečuje napojenie na doplnkový koridor TINA (E 77) - trasovaná je juhozápadne od obce Veľká Ves,
- cesta II/595 Lučenec – Poltár, ktorá je vedená severnou časťou zastavaného územia obce Veľká, pripája riešené územie na nadradenú cestnú sieť Slovenska, prostredníctvom cesty cestu I/50,
- železničná trať č. 160 Zvolen – Košice s najbližšou železničnou stanicou v Lučenci,
- železničná trať Lučenec – Kalinovo – Breznička – Poltár – Kokava nad Rimavicou – Utekáč, so železničnou zastávkou Veľká Ves.

9.2 Organizácia dopravy v obci, dopravné systémy

Základný dopravný systém obce

Cesta II/595 (vo výhľadovej kategórii C 9,5/80,70 mimo zastavaného územia, v zastavanom území v kategórii MZ 8,5/50, vo funkčnej triede B2) tvorí v zastavanom území obce hlavnú komunikačnú kostru, ktorá je doplnená sieťou miestnych komunikácií.

Miestne komunikácie (MK) ústia na cestu II/595 prevažne kolmo alebo šikmo a vytvárajú miestnu komunikačnú sieť. Majú redukovanú šírku vedľajších prvkov, nepravidelný profil krajnicového typu, s možnosťou parkovania, s odvodnením do priekopy, väčšinou len s jednostranným chodníkom.

Obslužná komunikácia kategórie C2 MO 5,5/40 až MO 8/40 – cesta vedená od cintorína severným smerom po vyústenie na cestu II/595 - tvorí základnú dopravnú os obce.

Obslužné prístupové komunikácie kategórie C3 MO 5,5/30 až 7,5/30, ktoré plnia aj funkciu zjazdných chodníkov a cyklistických cestičiek v zástavbe. MK funkcie C3 majú prevažne stály profil, povrch asfaltový aj štrkový, šírky vozoviek 3 – 4 m, väčšinou bez chodníkov alebo jednostranné chodníky, s odvodnením do priekop alebo zelených pásov.

Prístupové komunikácie dopĺňajú zjazdné chodníky najnižšej dopravnou-urbanistickej úrovne - ukludnené komunikácie vo funkčnej úrovni FT D1, ktoré umožnia prístup k jednotlivým objektom. Sú riešené ako ulice v zeleni s úzkym dopravným pásom šírky cca 4 m, bez chodníkov, prípadne s jednostranným, niektoré sú slepé.

Samostatné chodníky D3 dopĺňajú komunikačnú sieť obce v nevyhovujúcich parametroch: šírky 0,5 m až 1,5 m, povrchy väčšinou štrkované.

Komunikačnú sieť sídla dopĺňajú prístupové účelové poľné cestičky, zjazdne občas aj automobilovou dopravou.

Parkoviská a manipulačné plochy pred objektmi OV a pri bytovke sú prístupné po MK v čiastočne vyhovujúcej kvalite povrchov a dopravných pomeroch. Parkovanie a odstavovanie vozidiel bývajúcich v rodinných domoch je riešené na plochách a v garážach na pozemkoch obytnej zástavby, vjazdy z MK sú vzhľadom na nízke intenzity na MK vyhovujúce.

Cyklistická doprava - v obci nie sú vybudované samostatné cyklistické chodníky, tieto sú riešené v dopravnom priestore vozovky.

Hromadná doprava je zabezpečená prostredníctvom liniek SAD. Hustota spojov je postačujúca, najviac spojov vykryva najmä špičkové ranné a podvečerné obdobia v pracovných dňoch – cca 16 spojov (Lučenec – Veľká Ves – Kalinovo – Poltár, Poltár – Veľká Ves – Lučenec).

V obci na ceste II/595 je situovaná jedna obojsmerná autobusová zastávka, bez prístrešku a osvetlenia. Rádus dopravnej obsluhy územia obce izochrónou dostupnosti 500 metrov od zastávok HD pokrýva územie na cca 70% - nie je pokrytá južná časť obce.

Železničná trať Lučenec – Kalinovo – Breznička – Poltár – Kokava nad Rimavicou – Utekáč je vedená v južnej časti katastrálneho územia. Železničná zastávka Veľká Ves je situovaná v katastrálnom území obce Kalinovo. Počet spojov za deň na trase Lučenec-Veľká Ves-Poltár je 12, Poltár-Veľká Ves Lučenec je 10.

V katastrálnom území obce Veľká Ves sú zariadenia ŽSR dlhodobou stabilizované a z hľadiska rozvojových zámerov v riešenom území nie je plánovaná žiadna činnosť.

Ochranné pásma komunikácií

- II/595 v extraviláne - 25 m na obe strany od osi vozovky cesty (v zmysle Cestného zákona č. 135/1961 Zb.).

Ochranné pásma železnice

- stavebná činnosť v ochrannom pásme dráhy (60 m od osi krajnej koľaje) podlieha dodržiavaniu ustanovení zákona č. 164/1996 Z.z. o dráhach.

Ochranné pásma letiska

Časť katastrálneho územia obce Veľká Ves sa nachádza v prekážkových rovinách letiska Lučenec, stanovených v zmysle predpisu L14S – Športové letiská. Z

prekážkových rovin letiska Lučenec vyplývajú nasledovné výškové obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú stanovené:

- ochranným pásmom vnútornej vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 255,00 m n.m.B.p.v.
- ochranným pásmom kuželovej prekážkovej plochy (sklon 1:15, t.j. 40%) s výškovým obmedzením 255,00-330,00 m n.B.p.v.

Letecký úrad SR je, v zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, dotknutým orgánom štátnej správy v povoloňavacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky. Na základe uvedeného je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané prekážkové roviny letiska Lučenec,
- vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods. 1. písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 ods.1, písm. d).

Požiadavky na riešenie dopravy

- rezervovať územný koridor pre navrhovanú rýchlostnú cestu R2 v úseku Loviňobaňa-Ožďany v šírkovom usporiadaní RC 22,5/100 s ochranným pásmom, ktorá je trasovaná v južnej časti katastrálneho územia obce Veľká Ves (modrý variant) – náhrada za súčasnú cestu I/50, medzinárodný cestný ťah E 571,
- rešpektovať cestu II/595 v jej existujúcej trase, vo výhľadovej kategórii C 9,5/80,70 mimo zastavaného územia, v zastavanom území v kategórii MZ 8,5/50, vo funkčnej triede B2 (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb., jeho schválených zmien a doplnkov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.),
- pripojenie existujúcich a novovybudovaných miestnych a účelových komunikácií na cestu II/525 riešiť v súlade s STN 73 6110, STN 73 6102 a STN 73 6425,
- riešiť nové obslužné komunikácie pre rozvojové zámery bývania v zmysle STN 73 6110 – projektovanie miestnych komunikácií a STN 73 6102 –

- projektovanie križovatiek na cestných komunikáciách,
- navrhnuť obslužné prístupové komunikácie funkčnej triedy C3, kategórie MO 8/30 (MO 7,5/30), ktoré zabezpečia účelovú obsluhu navrhovaných obytných zón,
- navrhnuť komunikácie najnižšej dopravno-urbanistickej úrovne - ukludnené komunikácie vo funkčnej úrovni FT D1, ktoré umožnia prístup k jednotlivým objektom,
- rekonštruovať existujúce MK - dobudovať chodníky, odvodniť povrch komunikácií,
- riešiť cyklistickú dopravu v rámci dopravného priestoru automobilových komunikácií,
- vybudovať novú modernú autobusovú zastávku s osvetlením, lavičkou a odpadkovým košom,
- riešiť prechody pre chodcov na ceste II/595.
- riešiť statickú dopravu, cyklistickú dopravu a pešie trasy v zmysle STN 73 6110,
- inžinierske siete uložiť do cestného pozemku iba v prípade križovania s cestou, ktoré musí byť realizované kolmým pretlakom, s uložením do chráničky.

9.3 Verejné technické vybavenie - vodné hospodárstvo

9.3.1 Odtokové pomery a protipovodňová ochrana územia

Cez katastrálne aj zastavané územie obce Veľká Ves preteká Veľký potok (Fiľok), číslo toku 034, s celkovou dĺžkou 4,9 km, ktorý je zaradený medzi drobné vodné toky. Potok má údolný charakter a pod obcou je zaústený do vodného toku Slatinka. Vodný tok je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., Odštepny závod Banská Bystrica.

V obci sa nachádzajú odvodňovacie kanále A-F v dĺžke 2,984, ktoré sú v správe Hydromeliorácií, š.p.

Ochranné pásma

- vodných tokov: 5 – 10 m od brehovej čiary (podľa významu toku),
- ochranných hrádzí : 10 m od vzdušnej päty hrádze.

Ochrana pred povodňami

Na toku potoku Fiľok je vybudovaná korytová úprava v rkm 0,00-2,781, úsek od ústia do Slatinky, vedený cez intravilán obce Veľká Ves. Napriek regulácie toku protipovodňová úprava zastavaného územia obce nie je dostatočne zabezpečená.

Požiadavky z hľadiska vodných tokov

- rešpektovať príslušné platné normy (STN 73 6822, STN 75 2102) a Vodný zákon č. 364/2004 Z.z.,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s tokmi odsúhlasiť Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p., Odštepny závod Banská Bystrica,
- obmedziť zaústovovanie odpadových a dažďových vôd do vodných plôch a tokov,
- zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov – zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle zákona 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami.

9.3.1 Zásobovanie pitnou vodou

Zo skupinového vodovodu SKV Málinec je dodávaná pitná voda do územných obvodov Lučenec a Poltár. Hlavným zdrojom skupinového vodovodu je vodárenská nádrž VN Málinec na Ipli. Celková kapacita vodných zdrojov pre SKV Málinec je v súčasnosti $Q_{min} = 280$ l/s.

Akumulácia vody je zabezpečovaná v spoločnom vodojeme pre obce Kalinovo a Veľká Ves, o objeme 2×650 m³ s kótou 273/268 m n. m. Prívodné vodovodné potrubie do obce Veľká Ves je z PVC DN 150, vedené z obce Kalinovo po pravej strane ceste II/595. Rozvodné vodovodné potrubia v obci Veľká Ves sú vybudované v celom rozsahu profilu DN 100 PVC, vo vetvách A až E. Trasa rozvodného vodovodného potrubia je vedená v krajnici miestnych komunikácií. Na jednotlivých vetvách sú zabudované podzemné hydranty (cca 36 hydrantov), za účelom protipožiarnej ochrany, ktoré zároveň slúžia aj na odkalovanie a odvzdušňovanie potrubia. Rozvodná vodovodná sieť je vetvová, bez zokruhovania, tvorí jedno tlakové pásmo. Hospodárske dvory zamerané na poľnohospodársku výrobu majú vlastné zdroje vody (studne).

Celková existujúca potreba vody pre bytový fond a zariadenia občianskej vybavenosti:
 $Q_p = 111\,290$ l, $Q_m = Q_p \times k_d = 111\,290 \times 1,5 = 166\,935$ l/deň = 1,93 l/s.

Ochranné pásma (442/2002. Z.z. a 272/1994 Z.z.)

- vodovodná sieť: profil potrubia do DN 500 - 1,5 m od podôdorysných okrajov potrubia obojstranne,
- vodné zdroje: individuálne stanovené pre každý zdroj.

Požiadavky z hľadiska zásobovania pitnou vodou

- rešpektovať trasy existujúcich vodovodných potrubí a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem (1,5 m od

vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia horizontálne na obidve strany, v ktorom je zakázané vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby a vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo ohrozujú jeho technický stav (napr. vysádzať trvalé porasty, umiestňovať skládky, vykonávať terénne úpravy a pod.),

- územie ochranného pásma vodovodu zachovať ako verejne prístupný priestor (v opačnom prípade bude využitie územia obmedzené zmluvou o vecnom bremene v neprospech vlastníka pozemku),
- navrhované vodovodné potrubia situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- na navrhovanej vodovodnej sieti osadiť požiarne hydranty vo vzdialenosti 160–400 m (v zmysle §8 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z.).

9.4 Verejné technické vybavenie - odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Kanalizácia popis súčasného stavu

Obec Veľká Ves nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. V súčasnosti sú splaškové vody likvidované individuálne v septikoch a žumpách, z ktorých sa podľa potreby odváža odpad fekálnymi vozmi do najbližšej čističky odpadových vôd. Nevyhovujúca účinnosť týchto zariadení sa prejavuje hlavne znečistením rigolov, s prípadným možným znečistením spodných vôd.

Dažďové vody z miestnych komunikácií odtekajú do zelených pásov, resp. sú odvádzané zemnými rigolmi do potoka Fil'ok.

Návrh kanalizácie

1. Alternatíva – gravitačná kanalizácia: Obec Veľká Ves bude odkanalizovaná gravitačnou kanalizáciou s minimálne dvoma čerpacími stanicami, s čistením odpadových vôd v ČOV, vybudovanej v k.ú. obce. Kanalizačné stoky budú navrhnuté DN 300 mm z PVC o dĺžke cca 3 500 m, kanalizačné prípojky DN 150mm z PVC o dĺžke cca 1200 m.

2. Alternatíva – tlaková kanalizácia: Obec veľká Ves bude odkanalizovaná tlakovou kanalizáciou. Toto riešenie predpokladá odvedenie splaškových vôd tlakovým systémom Presskan na ČOV. Do čerpacej šachty budú splaškové vody odvedené gravitačnou kanalizáciou. Čerpaciu šachtu navrhujeme umiestniť v tesnej blízkosti septika alebo žumpy, aby prepojenie gravitačnej kanalizácie bolo čo najkratšie. Systém tlakovej kanalizácie Presskan umožňuje prekonať geodetické prevýšenie 60 m.

Výstavbu ČOV navrhujeme tak, aby bolo možné na ČOV dovážať aj splaškové odpadové vody zo žump a septikov

Požiadavky z hľadiska kanalizácie

- vybudovať kanalizáciu v obci (gravitačnú, resp. tlakovú),
- riešiť odvod povrchových dažďových vôd z komunikácií.

9.5 Verejné technické vybavenie - zásobovanie elektrickou energiou

Cez katastrálne územie obce Veľká Ves sú vedené trasy vzdušného vedenia elektrickej energie:

- VVV 110 kV linka č. 7819,
- VN 22 kV linka č. 440.

Obec Veľká Ves je zásobovaná elektrickou energiou z 22 kV vzdušného vedenia, ktoré je vedené ako odbočka z linky VN 22 kV č. 440. Vzdušné vedenie elektrickej energie je realizované vodičmi prierezu 3x35 mm² AIFE.

Zásobovanie elektrickou energiou obce Veľká Ves sa uskutočňuje prostredníctvom 22/0,4 kV transformačných staníc:

- TS 1 – v južnej časti obce pri Hospodárskom dvore,
- TS 2 vo východnej časti zastavaného územia obce, na miestnej komunikácii, situovanej súběžne s cestou II/595.

Ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí (v zmysle zákona 656/2004 zb.):

- od 1 kV do 35 kV vrátane
- 1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- pre zavesené káblové vedenie 1 m,
- pre 22 kV 12 m,
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
- od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
- nad 400 kV 35 m.

Požiadavky z hľadiska zásobovania elektrickou energiou

- dodržiavať ustanovenia zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a príslušné STN,
- rešpektovať ochranné pásma existujúcich energetických zariadení –

- elektrických vedení a TS v zmysle zákona 656/2004 Z.z.,
- rešpektovať trasy 22 kV vzdušných vedení, v prípade potreby riešiť v zastavanom území a na rozvojových plochách návrh ich prekládky,
- na základe urbanistickej koncepcie bilancovať nové nároky na el. energiu, navrhnuť rekonštrukcie a rozšírenie existujúcich TS a el. siete,
- v prípade potreby budovania nových trafostaníc tieto navrhnuť v centrách odberu,
- elektrické rozvody navrhnuť a realizovať na verejne prístupných priestoroch v max. miere káblami zemou, v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 532 z 19.09.2002.

9.6 Verejné technické vybavenie - zásobovanie zemným plynom

Obec Veľká Ves je zásobovaná zemným plynom prostredníctvom hlavného distribučného STL LPE D110 privádzačom, ktorý je vedený z obce Kalinovo vľavo pozdĺž cesty II/595. Bod napojenia LPE privádzača je na jestvujúcom oceľovom STL plynovode DN 100 PN1, s prevádzkovým vstupným tlakom 85,3 kPa. Regulačná stanica sa nachádza v obci Kalinovo s výkonom RS 1500/2/1, so vstupným pretlakom 2,5 MPa (ďalej tlak) a výstupným tlakom 100 kPa. RS bola daná do prevádzky v roku 1986.

Miestne STL plynovody a prípojky z LPE PIPELIFE SDR 17,6, majú prevádzkový tlak do 100 kPa, v dĺžke cca 9573m, vedené v zelených pásoch a v krajnici jestvujúcich ciest, väčšinou v súbehu s jestvujúcim vodovodom (v zmysle STN 38 6413 a STN 73 6005). Celková dĺžka STL plynovodov v obci je v dĺžke: STL prípojky celkom 4780 m, domové prípojky celkom 925 m.

Materiál potrubia: STL plynovody z polyetylénu (PE-MD), domové prípojky sú z polyetylénu podľa SM 1/94, z PE trubiek d 32 rady P 10 (SDR 11). Plynovody a plynovodné prípojky sú prevedené z oceľového materiálu (trubka oceľová bezošvá s dvojitou izoláciou), novšie z polyetylénového materiálu (LPE).

Ochranné a bezpečnostné pásma - vzdialenosť meraná na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia (v zmysle zákona č. 656/2004 zb.):

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa,

Pre plynovody prepravnej siete platí ochranné pásmo medzi okrajom novej stavby a medzi osou krajnej línie PS 50 m meraných kolmo na os línie. Pre siete SPP – preprava, a.s. platí vzdialenosť 300 mm pre DN nad 500 mm a tlak nad 4 MPa.

Požiadavky z hľadiska zásobovania plynom

- dodržať ochranné a bezpečnostné pásma zariadení a trás plynu (v zmysle zákona č. (v zmysle zákona č.656/2004 zb.), pri projektovaní dodržať STN 38 6410/Z1 (Plynovody a prípojky s vysokým tlakom) a STN 33 4050 (Predpisy pre podzemné oznamovacie vedenia),
- napojiť navrhované rozvojové zámery na rozvod STL plynovodu,
- uvažovať so 100% plynifikáciou v rámci navrhovanej IBV rodinných domov.

9.7 Verejné technické vybavenie - zásobovanie teplom

V súčasnosti v obci Veľká Ves je 62,1 % domácnosti plynifikovaná. Najväčšími zdrojmi tepla sú kotolne na Obecnom úrade a v Materskej škole. Ostatné objekty sú vykurované tuhým palivom alebo elektrickou energiou.

Netradičné zdroje energie: Solárna energia sa využíva ojedinele a to len na prípravu teplej úžitkovej vody a na prikurovanie. Veterná energia sa nevyužíva.

Požiadavky z hľadiska zásobovania teplom

- splynofikovať alebo prebudovať na elektrickú energiu kotolne, ktoré sú dosiaľ na pevné a tuhé palivá.

9.8 Verejné technické vybavenie - napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete

Pošta aj automatická telefónna ústredňa (ATÚ) sa nachádza v obci Kalinovo. Riešené územie obce je pokryté pevnou telekomunikačnou sieťou spoločnosti T-Com a mobilnou sieťou mobilných operátorov T-Mobile a Orange. V katastrálnom území obce Kalinovo a Tomášovce sa nachádzajú zariadenia T-mobilu: ZS a RR bod PT_KAL_ a LC_TOM, preto v horizonte najbližších 5. rokov neplánuje T-mobil výstavbu ďalších zariadení v katastri obce Veľká Ves.

V obci nie je zavedená káblová televízia, je len vybudovaný rozvod obecného rozhlasu. Vedenia sú nadzemné. Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove Obecného úradu.

Požiadavky z hľadiska telekomunikácií

- spoločnosť T-Mobile plánuje v najbližších 5. rokoch umiestniť v k.ú. Veľká Ves základňovú stanicu na zlepšenie pokrytia signálom verejnej rádiatelefontnej siete (oceľový stožiar na prenajatom obecnom pozemku

s plochou 100 m² o výške 30-40 m s napojením na verejný rozvod elektrickej energie),

- riešiť rozšírenie mts na navrhovaných rozvojových plochách káblami uloženými v zemi.

10. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území,

10.1 Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, na ochranu prírodných zdrojov, chránených území a na zabezpečenie ekologickej stability územia

Návrhy ochrany prírody a krajiny

Riešené katastrálne územie obce veľká Ves sa v zmysle §12 zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov nachádza v krajine s prvým stupňom ochrany (tzv. všeobecnej), kde neevidujeme chránené objekty vyžadujúce si osobitný režim ochrany. V riešenej lokalite sa nevyskytuje žiadne územie nie je zaradené medzi navrhované chránené územia európskeho významu (CHÚEV) a medzi chránené vtáčie územia (CHVÚ) NATURA 2000.

V extraviláne obce sa nachádza množstvo

Podľa geologickej mapy Slovenského rudohoria tvoria podstatnú časť katastrálneho územia pestré íly portálskeho súostrovia, fluvialne sedimenty (hlinito-piesčité a ílovité!), deluviálne sedimenty (hlinité a ílovito-hlinité). V južnej časti katastrálneho územia je podložie tvorené fluvialnymi sedimentmi (piesčité štrky). V severnej časti katastrálneho územia tvoria podložie metamorfované pieskovce, fylity, intermediárne až bazické vulkanoklastiká, metamorfované kremenné pieskovce, fylity s podradným zastúpením metapieskovcov, magnezity a striedajú sa tu metamorfované pieskovce a fylity.

Priemet RÚSES bývalého okresu Lučenec

Západne od katastrálneho územia obce Veľká Ves je evidovaná významná lokalita - údolie potoka Točnica, ktorú tvoria zvyšky starého dubového lesa (biotop 91 M0), s meandrujúcim potokom, ktorý preteká úzkym pásom aluviálnych lúk.

V katastrálnom území obce Kalinovo, časť Hrabovo sa nachádza PR Hrabovo, ktorej predmetom ochrany sú aluviálne lúky s koncentrovaným výskytom chráneného a kriticky ohrozeného rastlinného druhu korunkovky strakatej (*Fritillaria meleagris*), kde platí podľa zákona 543/2002 Z.z. IV. stupeň ochrany.

Podľa katalógu biotopov Slovenska sa v severnej časti riešeného územia nachádzajú biotopy európskeho významu: Dubovo-cerové lesy (91M0) a Dubovo-nátržníkové lesy (9110), čo je prioritný biotop. Juhovýchodný okraj týchto lesov lemujú mezofilné pasienky zväzu Polygalo-Cyrosurenion (Lk3b), biotop národného významu.

Návrh prvkov MÚSES

Návrhy sú prevzaté z krajinno-ekologického plánu, ktorý je súčasťou ÚPN obce Veľká Ves – I. etapy Prieskumy a rozborov vrátane krajinnoekologického plánu:

mBC1 Dolná Hora – biocentrum miestneho významu, tvoria ho lesné porasty dubovo – cerové a dubovo – nátržníkové a mezofilné lúky pri prameni potoka Fiľok. Biocentrum siaha až do susedného k.ú. až k potoku Točnica.

Stresové faktory: blízkosť zastavaného územia, pod lúkami sa nachádza orná pôda, blízkosť skládky odpadu.

Návrh: na mezofilných pasienkoch je potrebné zabezpečiť spásanie, pri Točnici nezasahovať do brehových porastov. Zabrániť vnikaniu nepôvodných druhov drevín do lesných porastov. Lesy hospodárske navrhujeme prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

mBK1 Točnica – biokoridor miestneho významu, tvorí ho vodný tok s brehovými porastmi, prechádza iba okrajovo riešeným územím, prepája mBC1 s inými prvkami ÚSES. Stresové faktory: prechod cez komunikáciu, blízkosť usadlosti Tomašovce. Návrh: nezasahovať do brehových porastov. Zabrániť vnikaniu nepôvodných druhov drevín do brehových porastov.

mBK2 Fiľok – biokoridor miestneho významu, tvorí ho vodný tok s brehovými porastmi, pramení v lesných porastoch severne od obce, prepája mBC1 a mBK3 Slatinku. Stresové faktory: prechod cez ornú pôdu, prechod cez zastavané územie, blízkosť hospodárskych dvorov so živočíšnou výrobou, nedostatok brehových porastov, prechod cez železnicu. Návrh: doplniť brehové porasty hlavne v časti prechodu cez zastavané územie a v časti prechodu cez ornú pôdu.

mBK3 Slatinka – biokoridor miestneho významu, tvorí ho vodný tok s brehovými porastmi, prechádza na hranici katastra. Prepája mBK2 a mBC1 s nrBK Ipeľ.

Stresové faktory: prechod cez železnicu, prechod cez ornú pôdu, vodný tok je v riešenom území regulovaný, nedostatok brehových porastov. Návrh: posilniť brehové porasty.

Interakčné prvky plošné – posilňujú funkčnosť biocentier a biokoridorov. Sú tvorené plochami nelesnej drevinovej vegetácie a plochami verejnej zelene v zastavanom území.

Interakčné prvky líniové - navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene okolo športových areálov a hospodárskych dvorov. Plnia funkciu izolačnú ale aj estetickú.

Plochy nelesnej drevinovej vegetácie NDV - zeleň na plochách navrhovaných na biocentrá a biokoridory. Pri návrhu výsadby tejto zelene je potrebné drevinovú skladbu konzultovať s oddeleniami Štátnej ochrany prírody. Navrhovaná drevinová skladba by sa mala pridrižovať drevinovej skladbe potenciálnej prirodzenej vegetácie daného územia.

Líniová zeleň pôdoochranná – navrhuje sa hlavne na plochách ornej pôdy nad 100ha a na plochách ornej pôdy s pôdou ľahkou ohrozenou vodnou, ale hlavne veternou eróziou. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov.

Ekostabilizačné opatrenia

Eliminácia stresových faktorov – navrhuje sa na ploche hospodárskych dvorov so živočíšnou výrobou, ktoré sú stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Navrhuje sa územie oddeliť plochou izolačnej zelene od časti obytnej, nevytvárať viac zdrojov znečistenia ovzdušia.

Rekultivácia skládky – po uplynutí doby skládkovania je potrebné skládku uzatvoriť, rekultivovať a monitorovať podľa schválenej projektovej dokumentácie na uzatvorenie skládky odpadov, jej rekultiváciu a monitorovanie skládky po jej uzatvorení (povinnosť monitorovať skládku najmenej 30 rokov a najviac 50 rokov od ukončenia skládkovania).

Plochy s protieróznymi opatreniami – navrhujeme na týchto plochách, ktoré sú už erodované alebo ohrozené eróziou zmenu obhospodarovania. Na týchto plochách navrhujeme pestovať viacročné kultúry alebo trvalé kultúry.

Požiadavky z hľadiska ochrany prírody a krajiny

- rešpektovať jestvujúce a navrhované územia s legislatívnou ochranou,
- rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability,
- zabezpečiť ochranu biotopov, aluviálnych lúk, prameniskových mokradí a nezasahovať do brehových porastov vodných tokov,

- v územiach so zvyškami starého dubového lesa zabezpečiť tieto porasty pred ťažbou a vytvoriť tak územia s vyšším stupňom ochrany prírody a krajiny,
- v prípade mezofilných pasienkov zabezpečiť pravidelné prepásanie územia,
- nezasahovať do brehovej vegetácie vodných tokov,
- pozdĺž vodného toku v zastavanom území obce doplniť sprievodnú zeleň,
- zachovať rozptýlené ekostabilizačné prvky v krajine (remízky, menšie lesíky, brehovú zeleň, vodné toky, medze),
- na plochách, ktoré nie sú určené pre rozvojové zámery, vylúčiť devastujúce zásahy, ktoré by mohli ohroziť jestvujúce ekosystémy,
- v územiach vyznačujúcich sa zaťažením stresovými faktormi, ako je znečistené ovzdušie, kontaminácia pôdy a vody, zaťaženie hlukom, vylúčiť rozvoj aktivít citlivých na hygienické parametre prostredia,
- v oblastiach s intenzívne využívanou veľkoblokovou poľnohospodárskou pôdou rozdeliť pozemky ekostabilizačnou vegetáciou na menšie celky,
- na plochách s protieróznymi opatreniami navrhnúť zmenu využívania na trvalé kultúry, účelovú zeleň, prípadne realizovať maloblokové využitie poľnohospodárskej pôdy s realizáciou protierózných opatrení,
- rekultivovať divoké skládky odpadov,
- v zastavanom území zachovať verejnú a vyhradenú zeleň,
- zabezpečiť výsadbu hygienicko-izolačnej vegetácie v okolí areálov poľnohospodárskych družstiev.

10.2 Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva

Ochrana kultúrnych pamiatok

V katastrálnom území obce Veľká Ves je, podľa údajov Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici, nevyhnutné zachovať a chrániť v zmysle pamiatkového zákona nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

Evanjelický kostol, evidovaný v ÚZPF pod číslom 492.

V riešenom území obce Veľká Ves sa:

- nenachádza pamiatkové územie alebo jeho ochranné pásmo.

Požiadavky z hľadiska ochrany pamiatkového fondu

- národné kultúrne pamiatky zachovať a chrániť v súlade so všeobecným záujmom a princípmi pamiatkovej ochrany, ktoré sú zakotvené zákone č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- v zastavanom území obce Veľká Ves zachovať zachovať pôvodný pôdorys a jemu prislúchajúci vidiecky charakter zástavby, priestorovú a hmotovú skladbu,
- v prípade objektov z pôvodnej zástavby obce, vo vyhovujúcom technickom

stave, odporúčame ich zachovanie, prípadne rekonštrukciu so zachovaním pôvodného výrazu, k odstráneniu objektov pristúpiť len v prípade závažného statického narušenia konštrukcie.

Ochrana archeologických lokalít

V katastrálnom území obce Veľká Ves nie sú evidované v zmysle § 41 pamiatkového zákona významné archeologické náleziská. Obec Veľká Ves má svoje korene v období vrcholného stredoveku, prvá písomná zmienka o obci a viaže k roku 1335, z tohto dôvodu je pravdepodobné, že v intaviláne obce sa nachádzajú pozostatky stredovekého osídlenia.

Požiadavky z hľadiska archeologických nálezov

- v rámci stavebnej činnosti, v prípade akéhokoľvek archeologického nálezu postupovať v zmysle §40, ods. 2,3 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu a §127 zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku,
- začiatok zemných prác nahlásiť písomnou formou najmenej 14 dní vopred Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica, pracovisko Lučenec.

11. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

V katastrálnom území obce Veľká Ves rešpektovať trasy nadradenej: dopravnej infraštruktúry:

- cesta II/595 Kokava nad Rimavicou - Poltár – Kalinovo – Veľká Ves – prípoj na nadradený cestný ťah cestu I/50 – ochranné pásmo 25 m na obe strany od osi krajného jazdného pruhu v extravilánovom prietahu,
- miestne komunikácie,
- železničná trať Lučenec – Kalinovo – Breznička – Poltár – Kokava nad Rimavicou – Utekáč – ochranné pásmo 60 m od osi krajnej koľaje na obidve strany;

technickej infraštruktúry

- podzemné a nadzemné vedenia a stavby vymedzené STN a zákonom:
- trasy vyšších rádov vodovodného potrubia s ochranným pásmom v zmysle zákona č 442/2002 Z.z. – prírodné vodovodné potrubie DN 150 z PVC z obce Kalinovo a rozvodné potrubia DN 100 z PVC - ochranné pásmo 1,5 m na každú stranu od krajného vodiča,
- vzdušné, podzemné silnoprúdové a slaboprúdové vedenia s ochranným pásmom v zmysle zákona 656/2004 Z.z. o energetike,
 - VVV 110 kV linka č. 7819 – ochranné pásmo vymedzené priestorom vymedzeným zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo od krajného vodiča na obidve strany po 15 m,

- VN 22 kV linka č. 440 – ochranné pásmo vymedzené priestorom vymedzeným zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo od krajného vodiča na obidve strany po 10 m,
 - trafostanice – ochranné pásmo 10 m,
- plynovody STL – bezpečnostné pásmo 2 m, ochranné pásmo 1m od plynovodu na obidve strany
- trasa diaľkového telekomunikačného kábla,
- vodný tok Veľký potok (Fiľok) s ochranným pásmom v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch – ochranné pásmo 5 m od brehovej čiary,
- trasy hydromelioračných stavieb – odvodňovacie kanále č. 5305 12 002 – 5305 152 006 a 5305 152 007 s ochranným pásmom 5 m od brehovej čiary.

ÚPN obce Veľká Ves bude rešpektovať vymedzené trasy nadradených systémov dopravnej a technickej infraštruktúry.

12. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

12.1 Požiadavky v záujme obrany štátu

V katastrálnom území obce Veľká Ves sa podľa údajov Obecného úradu nenachádzajú objekty slúžiace pre záujmy obrany štátu.

12.2 Požiadavky v záujme civilnej ochrany

Obec má spracovaný „Úkrytový plán obce Veľká Ves“. Podľa tohto plánu sú stanovené vhodné ochranné stavby použiteľné na ukrytie obyvateľstva, v ktorých sa obyvatelia v prípade nutnosti ukrytia budú ukrývať.

Dokumentácia týkajúca sa plánu ukrytia obyvateľstva obce je spracovaná v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006. Pravidelne 1-krát ročne je aktualizovaná a odsúhlasená príslušným OÚ odbor COO.

Obec sa podľa „Analýzy územia obvodu Lučenec“ nenachádza na ohrozenom území a na území obce sa nenachádzajú ani ohrozovatelia, na ukrytie obyvateľstva sú postačujúce aj ochranné stavby typu jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne (JÚBS) – v zmysle vyhlášky MV SR č. 532/2006 o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany

Požiadavky z hľadiska záujmov civilnej ochrany

- v podrobnejších stupňoch PD v rozvojových zámeroch určených pre

- individuálnu bytovú výstavbu riešiť ukrytie obyvateľstva v JÚBS, situovaných v pivničných priestoroch rodinných domov,
- pri vykonaní prieskumov a rozborov v podrobnejších stupňoch dokumentácie, na úrovni územného plánu zóny, zabezpečí obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom civilnej ochrany postupné dopracovanie ÚPD o samostatnú doložku CO, v ktorej sa bude riešiť ukrytie obyvateľstva a určia sa objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové pre potreby civilnej ochrany (v zmysle zákona 50/76 Z. v znení neskorších zmien a predpisov),
 - pri riešení požiadaviek civilnej ochrany postupovať v súlade s požiadavkami §10 až §12 a §139a ods. 10 písm. m) zákona NR SR č. 237/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a vyhlášky č. 532/2006. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. (určiť počty, druhy a kapacity ochranných stavieb) (§2 ods. 3 a 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 v znení neskorších predpisov) a ich umiestnenie v stavbách (§2 ods. 1 vyhlášky MV SR č. 532/2006.) s dôrazom na nové rozvojové časti obce,
 - obec Veľká Ves v prípade rozrušenia hrádze vodnej stavby Málinec prijíma 500 evakuovaných z obce Kalinovo, preto je v ÚPN nutné vytypovať priestory, ktoré zabezpečia núdzové ubytovanie a zásobovanie pre tieto osoby.

12.3 Požiadavky v záujme požiarnej ochrany

V obci Veľká Ves, v objekte Obecného úradu, sa nachádza Hasičská zbrojnica.

V prípade väčšieho požiaru a pre vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách slúži najbližšia zásahová hasičská jednotka v mestách Lučenec a Kalinovo, s dojazdovým časom 20 minút v nočných hodinách a 30 minút cez deň.

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné vodovodné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými požiarными hydrantmi. Kapacita vodného zdroja je dimenzovaná aj na účely požiarnej ochrany. Zásobovanie navrhovaných rozvojových zámernov požiarnou vodou sa bude riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - uličnými rozvodmi, vybavenými požiarными hydrantmi.

V zmysle vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie je obec povinná, ak má vybudovaný verejný vodovod a nie sú zriadené odberné miesta (nadmerný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,
- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,

- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m.

Odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle §9 ods. 7 , 8 a prílohy č. 2 cit. vyhlášky.

Požiadavky na riešenie požiarnej ochrany

- pri realizácii rozvojových zámernov riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody pre stavby v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
- pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi a súvisiacimi predpismi,
- zásobovanie požiarnou vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarных hydrantov, potrebu vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z vonkajších nadzemných hydrantov,
- zabezpečiť k objektom prístupové komunikácie a k objektom, kde to vyžadujú predpisy z hľadiska ochrany pred požiarimi aj nástupné plochy – vyhláška MV SR č. 94/2004 Z.z.,
- príjazd pre požiarne vozidlá zabezpečiť po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,0 m (zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.)
- komunikácie dimenzovať na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla,
- zabezpečiť odstupové vzdialenosti medzi jednotlivými objektmi – vyhláška MV SR č. 94/2004 Z.z.,
- potrebu požiarnej vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov.

13. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce

Funkčné členenie a organizácia územia

Obec Veľká Ves patrí medzi sídla s prevládajúcou obytnou a poľnohospodárskou funkciou.

Katastrálne územie obce členíme na tieto funkčné zóny:

Zóna osídlenia je tvorená zastavaným územím obce Veľká Ves. Zastavané územie tvorí súbor:

- stavebných pozemkov, zastavaných plôch, dvorov a susedných parciel, ktoré

- sa užívajú na účel, na ktorý boli stavby uskutočnené,
- poľnohospodárskych pozemkov a vodných plôch obklopených parcelami uvedenými v písmene a),
- pozemkov ostatných plôch,
- pozemkov vhodných na zastavanie vymedzených na tento účel, schváleným územným plánom obce alebo schváleným územným plánom zóny.

Zóna výrobnopoľnohospodárska zahŕňa:

- areály poľnohospodárskej výroby,
- areály priemyselnej výroby a skladového hospodárstva,
- plochy poľnohospodárskej krajiny – ornej pôdy, trvalo trávnych porastov,
- plochy lesnej krajiny.

Zóna rekreácie je tvorená:

- športovými plochami a zariadeniami,
- rekreačnými zariadeniami, ktoré sú roztrúsené v rôznych častiach riešeného územia,
- vodnými tokmi a plochami.

Riešené územie obce členíme v zmysle vyhl. 55/2001 Zb. na
obytné územie,
rekreačné územie,
výrobné územie.

Obytné územie tvoria: plochy, ktoré sú určené pre obytné domy (rodinné a bytové) a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby základného občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská.

Súčasťou obytného územia sú

- plochy pre základné občianske vybavenie územia, ktoré skladbou a kapacitou zodpovedajú veľkosti a funkcii sídla, prípustné sú stavby pre školstvo, kultúru, cirkevné účely, zdravotníctvo a sociálnu pomoc, spoje, menšie prevádzky pre obchod a služby, verejné stravovanie, dočasné ubytovanie, správu a riadenie, šport, verejnú hygienu a požiaru bezpečnosť,
- plochy zelene zodpovedajúce estetickým, hygienickým a ekostabilizačným potrebám.

Obytné územie v zastavanom území obce Veľká Ves tvoria:

- plochy s prevahou rodinných domov – málopodlažná rodinná zástavba,
- plochy s prevahou bytových domov – málopodlažná bytová zástavba.

Výrobné územie zahŕňa plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré sú na základe prevádzky neprípustné v obytných a rekreačných územiach:

- plochy priemyselnej výroby a prepravy, pričom kapacita a riešenie verejného dopravného a technického vybavenia musí zabezpečovať požiadavky na prepravu osôb, tovaru, surovín a energií,
- plochy pre poľnohospodársku výrobu rastlín a živočíšnu a skleníkové hospodárstvo, pokiaľ ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Výrobné územie v katastrálnom území obce Veľká Ves tvoria:

- drobné podnikateľské aktivity výrobného, skladového a obslužného charakteru,
- areály hospodárskych dvorov zamerané na rastlinnú a živočíšnu výrobu situované južne a severne od hranice zastavaného územia obce,
- areál s chovom koní vo východnej časti katastrálneho územia obce,
- zariadenia technickej infraštruktúry (skládka odpadov).

Rekreačné územie tvoria plochy, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúcего obyvateľstva a turistov. Do rekreačných území sa umiestňujú rekreačné zariadenia voľné a viazané, športové plochy a zariadenia: ihriská a kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou. Podstatnú časť rekreačného územia tvorí zeleň, najmä lesy, ovocné sady, záhrady a záhradkárske a chatové osady, trávne plochy, prípadne aj vodné plochy a iné vodné toky.

Rekreačné územie v katastrálnom území obce Veľká Ves tvoria:

- futbalové ihrisko v dotyku so severnou časťou zastavaného územia obce,
- tenisové kurty vo dvore Tele-domu,
- dvor za Obecným úradom, ktorý sa využíva športové aktivity – klzisko, minifutbal,
- plochy verejnej a parkovej zelene,
- plochy špeciálnej zelene – cintorín,
- v lokalite „Konteska“ v severnej časti katastrálneho územia – pustatina „Samotrč“: poľovnícka chata, dančia obora, bažantnica, košiar s ovcami, niekoľko rekreačných chalúp,
- v lokalite „Jazvinka“ v západnej časti katastrálneho územia - poľovnícka chata, areál zameraný na výcvik psov,
- plochy lesa,
- vodné toky s kontaktným územím.

13.1 Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

V návrhu ÚPN obce Veľká Ves požadujeme riešiť nasledovné legislatívne, funkčné a priestorové zámery:

Legislatívne zámery

- návrh na zmenu hranice zastavaného územia obce.

Funkčné zámery

- rekonštrukcia objektu so zmenou funkcie (bývalá škola),
- územie vyžadujúce rekonštrukciu bez zmeny funkcie (futbalové ihrisko, areály poľnohospodárskeho družstva).

Urbanisticky využiteľné územie -rozvojové zámery

- doporučená výstavba rodinných domov v prelukách - kompletizácia jestvujúcej zástavby (voľné záhrady v jestvujúcej uličnej zástavbe) – cca 13 prelúk,
- nová výstavba – I. etapa,
- nová výstavba – II. etapa (výhľad).

Doporučené funkčné využitie rozvojového zámeru

- RD – bývanie v rodinných domoch,
- BD – bývanie v bytových domoch,
- OV – občianska vybavenosť,
- ŠP – športové a rekreačné plochy a zariadenia,
- VZ – verejná zeleň,
- ZD – zberný dvor.

Predbežný návrh vyčlenenia rozvojových zámerov: preluky a RZ 1-11.

Číslo RZ/funkcia územia	Etapa I.(2020) II.(2030)	Približ. Plocha RZ v ha	Pribl. Počet objektov.	Dopor. funkcia RZ	Poznámka
Preluky	I.	1,1360	13 RD	RD	nová výstavba v hr. zast. úz.
1/o	I.	0,5739	cca 8 RD	RD,DO,TI, VZ	nová výstavba v hr. zast. úz.
2/o	I.	0,5604	cca 6 RD	RD, VZ	nová výst. mimo hr. zast. úz.
3/o	I.	0,9438	cca 8 RD 1 BD	RD,BD,OV VZ	nová výst. mimo hr. zast. úz.
4/o	I.	1,8300	cca 15 RD	RD, DO,TI VZ	nová výst. mimo hr. zast. úz.
5/o	I.	0,4073	cca 5 RD	RD,DO,TI	nová výst. mimo hr. zast. úz.
6/o	I.	0,3777	cca 5 RD	RD, DO,TI VZ	nová výstavba v hr. zast. úz.
7/r.	I.	0,0477	-	ŠP,VZ	plocha v hr. zastavaného úz.

8/v	I.	0,0816	-	ZD,VZ	plocha v hr. zastavaného úz.
9/o	II.	0,4219	cca 4 RD	RD,VZ,	nová výst. mimo hr. zast. úz.
10/o	II.	2,0812	cca 16 RD	RD,DO,TI VZ	nová výst. mimo hr. zast. úz.
11/r	II.	1,4260	cca 5-10	ŠP,RE,VZ, DO,TI	nová výst. mimo hr. zast. úz.

RD - bývanie v rodinných domoch, **BD** - bývanie v bytových domoch, **OV** - občianska vybavenosť, **ŠP** - športové plochy a zariadenia, detské ihriská, **RE** – rekreačia(rekreačné chaty, chalupy), **VZ** - plochy verejnej zelene a izolačnej zelene **DO** - dopravné plochy a trasy, **ZD** – zberný dvor (prípadne kompostáreň).

Priestorové zámery

- dotvorenie hlavného ťažiskového priestoru v obci.

Dopravné zámery

- územná rezerva pre navrhovanú rýchlostnú komunikáciu R2,
- úprava kríženia miestnej komunikácie s cestou II/595,
- návrh spomalenia dopravy pri vstupe do obce,
- návrh rekonštrukcie miestnej komunikácie,
- návrh riešenia peších prechodov na ceste II/595,
- návrh parkovacích plôch,
- návrh regionálnej cyklistickej trasy.

Ekologické zámery

- doplnenie líniovej izolačnej zelene,
- revitalizácia plôch verejnej zelene,
- nutnosť zvýšenia ekologickej stability územia,
- plochy s protieróznou ochranou,
- biokoridor miestneho významu,
- interakčný prvok plošný.

Uvedené zámery sú predbežne graficky znázornené vo výkrese Zadania.

Požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Požiadavky bezbariérovosti v riešenom území obce zohľadniť pri projektovaní v následných stupňoch projektovej dokumentácie pre:

- zariadenia občianskej vybavenosti - stavby prístupné verejnosti,
- zariadenia rekreačných objektov využívaných pre verejnosť,
- rodinné domy a bytové domy určené pre ubytovanie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie,
- kríženia chodníkov s komunikáciami - vyznačiť prechody pre chodcov a vybudovať bezbariérové úpravy.

Stavby musia spĺňať osobitné požiadavky na užívanie osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, najmä požiadavku bezbariérovosti podľa predpisov a noriem platných v čase realizácie stavby.

14. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia a sociálnej infraštruktúry

14.1 Bývanie

Charakteristika domového a bytového fondu je spracovaná v kapitole 6.2

Novú obytnú výstavbu doporučujeme navrhnúť do nasledovných rozvojových zámeroch:

- bytové domy RZ 3/o (cca 1 6-8 bytový dom),
- rodinné domy preluky v počte cca 13 RD
RZ 1/o (cca 8 RD), RZ 2/o (cca 6 RD), RZ 3/o (cca 8 RD), RZ 4/o (cca 15 RD), RZ 5/o (cca 5 RD),
RZ 6/o (cca 5 RD), RZ 9/o (cca 4 RD), RZ 10/o (cca 16 RD).

Predpokladané rozvojové zámery sa nachádzajú:

- v hraniciach zastavaného územia obce: RZ 1/o a RZ 6/o,
- mimo hranice zastavaného územia obce: RZ 2/o, 3/o, 4/o, 5/o, 9/o, 10/o.

Obytná výstavba bude zväčša podmienená potrebou budovania nových komunikácií a inžinierskych sietí v zastavanom území obce aj mimo neho.

Do roku 2030 predpokladáme výstavbu: cca 80 RD + 1 BD,
z toho v I. etape (do roku 2020): cca 60 RD + 1 BD,
v II. etape (do roku 2030) cca 20 RD.

Požiadavky z hľadiska bývania

- zastavať jestvujúce preluky v zastavanom území obce,
- zastavať nadmerné záhrady v zastavanom území obce (RZ 1/o a RZ 6/o),
- vytypovať kontaktné lokality so zastavaným územím obce pre rozvoj obytnej funkcie v lokalitách:
 - v dotyku so severovýchodnou časťou zastavaného územia, pri vstupe do obce v smere od Kalinova, po pravej strane cesty II/595 (RZ 2/o),
 - v dotyku so severnou časťou zastavaného územia, severne od cesty II/595 (RZ 3/o a 9/o),

- v dotyku s východnou časťou zastavaného územia, južne od cesty II/595, pri vstupe do sídla od obce Tomášovce (RZ 4/o a RZ 10/o),
- v dotyku s juhovýchodnou časťou zastavaného územia (RZ 5/o).

14.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Občiansku vybavenosť tvoria zariadenia obchodno-obslužnej vybavenosti. Ich druhová štruktúra sa v obci nachádza na úrovni minimálnej základnej občianskej vybavenosti, ktorá je ovplyvňovaná veľkosťou sídla a vzdialenosťou od mesta Lučenec

Školstvo a výchova

V obci Veľká Ves bola zriadená jednotriedna základná škola s piatimi ročníkmi, ktorá bola zrušená v roku 1975. Odvtedy žiaci z Veľkej Vsi navštevujú najbližšiu základnú školu v sídle Kalinovo, prípadne v Lučenci. V obci sa neuvažuje s obnovou Základnej školy.

Zdravotné a sociálne zariadenia

Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce Veľká Ves zabezpečuje:

- zdravotné stredisko sa nachádza v sídle Kalinovo,
- poliklinika v meste Poltár,
- nemocnica v meste Lučenec,
- lekáreň v mestách Poltár a Lučenec.

V obci sa nenachádzajú detské jasle, s ich zriadením sa neuvažuje.

Požiadavky z hľadiska zdravotných a sociálnych zariadení

- zriadiť v obci opatrovateľskú službu pre starých imobilných ľudí.

Verejná administratíva a správa

Verejná administratíva a správa je na území obce zastúpená základnými orgánmi štátnej správy:

- Obecný úrad Veľká Ves,
- Hasičská zbrojnica.

Obec Veľká Ves patrí pod Poštu v sídle Kalinovo.

Kultúrna vybavenosť

Prehľad jestvujúcich zariadení kultúry:

- Kultúrny dom s kapacitou sály cca 150 stoličiek,
- Rímskokatolícky kostol Svätej rodiny, rímsko-katolícka fara sa nachádza

- v obci Breznička,
- Evanjelický kostol –barokovo-klasicistický objekt,
- Objekt bývalej školy –v súčasnosti nevyužívaný (resp. využívaný ako modlitebňa),
- Tele-dom – informačný dom, v ktorom sú klubové priestory pre mládež a internetová miestnosť,
- Obecná knižnica v objekte OcÚ (cca 10 000 knižných zväzkov),
- Dom smútku situovaný na cintoríne.

V obci sa nenachádza obecná polícia, najbližšia policajná stanica sídli v meste Poltár.

Požiadavky z hľadiska kultúrnej vybavenosti

- využiť objekt pôvodnej školy pre klubové priestory.

Obchod a služby

Prehľad niektorých zariadení obchodnej vybavenosti a služieb:

- Zmiešaný tovar v strede obce,
- Krčma,
- Obchod - Potraviny situované pri ceste II/595,

Niektoré drobné služby sú umiestnené pri rodinných domoch – zámočníctvo, probugas.

Požiadavky z hľadiska obchodnej vybavenosti a služieb

- doplniť druhovú škálu obchodno-obslužnej komerčnej vybavenosti a služieb.

Zariadenia pre prechodné ubytovanie

V katastrálnom území v lokalite „Samotrč“ sa nachádza poľovnícka chata.

Požiadavky z hľadiska zariadení pre prechodné ubytovanie

- využiť neobývané objekty v osade „Samotrč“ pre prechodné ubytovanie,
- navrhnuť územnú rezervu pre rekreačné chaty (RZ 11/r).

Telovýchova a šport

Prehľad jestvujúcich zariadení rekreácie a športu v katastrálnom území obce Veľká Ves:

- futbalové ihrisko
- tenisové kurty za Teledomom,
- dvor Obecného úradu, na ktorom sa v zimných mesiacoch zriaďuje umelé klzisko,
- poľovnícka chata, dančia obora a bažantnica a niekoľko rekreačných chalúp v lokalite „Samotrč“,

- poľovnícka chata s areálom pre výcvik psov,
- plochy verejnej a parkovej zelene, lesa a pod.,
- cyklotrasa vedená z Lučenca do Haliči a odtiaľ cez Veľkú Ves do Poltára.

Požiadavky z hľadiska zariadení telovýchovy a športu

- zrekonštruovať futbalové ihrisko,
- plochu verejnej zelene pri vstupe do obce z cesty II/595 využiť pre oddychový priestor s lavičkami, s prípadným vybudovaním detského ihriska,
- dobudovať športové plochy vo dvore Obecného úradu (RY 7/r) a Tele-domu,
- vybudovať cykloturistickú trasu.

Verejná zeleň

Verejnú zeleň v riešenom území tvorí

- líniová a sprievodná zeleň komunikácií a vodných tokov.

Vyhradenú zeleň tvorí

- zeleň, ktorá sa nachádza na cintoríne,
- zeleň, ktorá je súčasťou zariadení občianskej vybavenosti: kostola, Obecného úradu....

Súkromnú zeleň tvoria:

- záhrady pri rodinných domoch:
- predzáhradky s okrasnými stromami, krovinami a kvetmi,
- hospodárske záhrady s ovocnými stromami a zeleninovými a zatravnenými plochami.

Požiadavky z hľadiska verejnej zelene

- revitalizovať verejnú zeleň pri vstupe do obce z cesty II/595,
- druhovo zjednotiť vysádzané dreviny vo verejných priestoroch,
- doplniť izolačnú zeleň okolo areálov, v ktorých je sústredená poľnohospodárska výroba.

14.3 Rekreácia a cestovný ruch

Obec Veľká Ves patrí do územia, v ktorom rozvoj cestovného ruchu nie je veľmi rozvinutý. Geografická poloha riešeného územia a prírodnokrajinné zázemie vytvára potenciál pre rozvoj špecifických foriem turizmu a rekreácie.

Z hľadiska štruktúry a druhového zloženia rekreačných aktivít disponuje riešené územie potenciálom pre rozvoj týchto druhov rekreačných aktivít :

- agroturistiku spojenú s tradíciami poľovníctva (dančia obora, bažantnica) a chovu oviec (salaš),
- jazdeckú turistiku - chov koní,

- cykloturistiku - cyklotrasa vedená z Lučenca do Haliči a odtiaľ cez Veľkú Ves do Poltára,
- poznávaciu turistiku – po prírodných a kultúrno-historických zaujímavostiach regiónu spojenú s tradíciami sklárskej výroby,
- pobytová turistika – rekreačné chalupy a chaty,
- špecifickú turistiku spojenú s výcvikom psov.

V katastrálnom území obce Veľká Ves sa pre športovo-rekreačné aktivity využívajú:

- športové plochy:
 - futbalové ihrisko,
 - tenisové kurty pri Tele-dome,
 - dvor Obecného úradu, ktorý v zimných mesiacoch sa využíva ako klzisko,
- poľovnícke chaty v lokalite „Samotrč“,
- areál pre výcvik psov.

Požiadavky z hľadiska rozvoja rekreácie a cestovného ruchu

- vybudovať náučné pešie a cykloturistické trasy, ktoré prepoja kultúrno-historické a prírodné atraktivity sídla a jeho okolia,
- dobudovať športové plochy vo dvore Obecného úradu (RZ 7/r),
- propagovať rozvoj vidieckej turistiky zameranej na agroturistiku (salašníctvo...),
- podporovať chov koní a s ním súvisiaci rozvoj turistiky,
- dobudovať chalupársku oblasť v lokalite „Samotrč“ (RZ 11/r).

14.4 Kúpeľné územia

V katastrálnom území obce Veľká Ves sa nenachádzajú kúpeľné územia.

15. Požiadavky na riešenie výroby a hospodárskej základne

15.1 Ťažba nerastných surovín

Ťažobné priestory podpovrchovej a povrchovej ťažby

V katastrálnom území obce Veľká Ves:

- evidujeme výhradné ložiská (568, 777),
- neevidujeme staré banské diela v zmysle § 10 vyhlášky SGÚ č. 9/1989 Zb., v znení vyhlášky SGÚ č. 5/1992 Zb.,
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast,
- nie sú zaevidované zosuvy.

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici eviduje nasledovné ložiská vyhradených nerastov, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce Veľká Ves:

chránené ložiskové územia:

- Kalinovo IV (žiaruvzdorné íly) a dobývací priestor Kalinovo IV – Močiar,
- Kalinovo VI (žiaruvzdorné íly),
- Vidina Halier (tehliarske suroviny) a dobývací priestor Vidina (Ipeľské tehelne, a.s. Lučenec).

Požiadavky z hľadiska z hľadiska ťažby nerastných surovín

- rešpektovať lokality chránených ložiskových území,
- dodržiavať ustanovenia §18 a §19 zákona č. 44/1988 Zb o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), v zmysle ktorého povolenie stavieb a zariadení v CHLÚ, ktoré nesúvisia s dobývaním, môže vydať orgán príslušný na povoľovanie stavieb a zariadení len so súhlasom obvodného banského zákona.

15.2 Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území obce Veľká Ves charakterizujeme na základe úhrnných druhov hodnôt pozemkov:

poľnohospodárska pôda	648,1290 ha (100,00%)
z toho: orná pôda	483,2915 ha (74,57%)
lúky, pasienky (TTP)	154,3938 ha (23,81%)
záhrady	10,4437 ha (1,62%).

Riešené územie patrí do strednej až vysokej poľnohospodárskej produkčnej oblasti. Produkčný potenciál pôd ovplyvňujú aj priaznivé klimatické podmienky. Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Kalinove a niekoľko samostatne hospodáriacich roľníkov. Rastlinná výroba je zameraná hlavne na pestovanie obilnín, menej okopanín a krmovín. Obec je zaradená do repárskej výrobnjej oblasti.

V časti katastrálneho územia sa nachádza orná pôda s vybudovanými hydromelioračnými zariadeniami v správe Hydromeliorácií, š.p., vybudované v roku 1977 v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Kalinovo“:

- odvodňovací kanál A (evid. č. 5305 152 002) o celkovej dĺžke 0,400 km,
- odvodňovací kanál B (evid. č. 5305 152 003) o celkovej dĺžke 0,880 km,
- odvodňovací kanál C (evid. č. 5305 152 004) o celkovej dĺžke 0,397 km,
- odvodňovací kanál D (evid. č. 5305 152 005) o celkovej dĺžke 0,137 km,
- odvodňovací kanál E (evid. č. 5305 152 006) o celkovej dĺžke 0,208 km,
- odvodňovací kanál F (evid. č. 5305 152 007) o celkovej dĺžke 0,962 km.

Súčasne je v predmetnom katastrálnom území obce Veľká Ves vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktoré je vo vlastníctve poľnohospodárskych subjektov.

V riešenom území prevládajú pôdy hlinité, piesočnato-hlinité, hnedozemný pôdny typ. Pôdne typy a druhy a pôdotvorný substrát, ako aj sklonitosť reliéfu je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ. V katastrálnom území obce sa vyskytujú tieto BPEJ: 0411002, 0457002, 0427003, 0456002, 0457202, 0456402, 0456402, 0456202, 0456302, 0457402 – všetky 6. skupiny.

Poľnohospodárskou výrobou sa v riešenom území zaoberalo Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Kalinove, ktoré obhospodarovalo katastrálne územia obcí Kalinovo, Hrabovo, Veľká Ves, Breznička, Mládzo a Podkriváň. V katastrálnom území obce Veľká Ves malo toto družstvo dva hospodárske dvory, ktoré si v súčasnosti prenajíma Macedónc.

Hospodárske dvory sú situované:

- v južnej časti katastrálneho územia, pod cintorínom – kravíny s cca 300 ks. hovädzieho dobytku (Macedónc bude chovať aj jalovice),
- v severnej časti katastrálneho územia, nad futbalovým ihriskom – 250-300 ks. prasiat (Macedónc bude chovať len 200-500 ks. oviec).

Ochranné pásma od objektov, v ktorých je ustajnená živočíšna výroba sú zakreslené v grafickej časti dokumentácie. Chov hovädzieho dobytku (6.12.2), ošípaných 6.12.2) je zaradený medzi stredné zdroje znečistenia ovzdušia (v zmysle kategorizácie podľa prílohy č.2 k vyhl. MŽP SR 410/2003 Z.z).

Okrem uvedených hospodárskych dvorom v katastrálnom území obce hospodári niekoľko samostatne hospodáriacich roľníkov.

V západnej časti katastrálneho územia súkromný podnikateľ chová kone – cca 10 kusov.

Požiadavky z hľadiska z hľadiska poľnohospodárskej výroby

- v poľnohospodárskych areáloch so živočíšnou výrobou nerozširovať chov hospodárskych zvierat,
- okolo areálov poľnohospodárskych družstiev vysadiť izolačnú zeleň s funkciou estetickou, hygienickou a ochrannou,
- na orne pôde s vybudovanými hydromelioračnými zariadeniami nenavrhovať trvalé stavby.

15.3 Lesné hospodárstvo

Katastrálne územie obce Veľká Ves má pomerne malé zastúpenie lesnej vegetácie. Súvislejším lesom je pokrytá len severozápadná časť riešeného územia, Celková výmera lesných porastov tvorí 193,1336 ha, t.j.22,17 % z celkovej katastrálnej výmery. Vyskytujú sa lesy dubovo-cerové a dubovo-nátržníkové.

Vyskytujú sa najmä lesy hospodárske – produkčné lesy, ktorých hlavným funkčným zameraním je produkcia drevnej hmoty. Ostatné funkcie sú druhoradé.

Požiadavky z hľadiska lesného hospodárstva

- rešpektovať všeobecne stanovené zásady ochrany lesných pozemkov v zmysle Vyhlášky FMTIR č. 12/1978 Zb. o ochrane lesného pôdneho fondu,
- rozvojové zámery situovať mimo terajších lesných porastov tak, aby nedošlo k úbytku lesa,
- dodržať ochranné pásmo 50 m smerom von z lesa, v ktorom nesmú byť situované stavby (v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch).

15.4 Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

Štruktúra priemyselnej výroby v obci Veľká Ves je zastúpená len niekoľkými podnikateľskými subjektami:

- KVEL – sklad fľaškového materiálu, situovaný v južnej časti zastavaného územia, pri cintoríne,
- Autodoprava – prevádzka situovaná medzi severnou časťou zástavby a futbalovým ihriskom.

Drobné remeselné prevádzky miestneho charakteru sú rozptýlené v zastavanom území obce, niektoré sú prevádzané v rámci rodinných domov, ktoré poskytujú občania na živnosť, napríklad: probugas, zámočníctvo a pod.

Požiadavky z hľadiska priemyselnej a remeselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva

- drobné nezávadné prevádzky, bez zvýšených nárokov na prepravu, skladovanie tovaru a statickú dopravu, je prípustné situovať v rámci obytného územia,
- hľadať nové možnosti, programy a ponuky využívajúce miestne zdroje surovín a regionálne špecifiká.

16. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území obce Veľká Ves charakterizujeme na základe úhrnných druhov hodnôt pozemkov:

poľnohospodárska pôda	648,1290 ha (100,00%)
z toho: orná pôda	483,2915 ha (74,57%)
lúky, pasienky (TTP)	154,3938 ha (23,81%)
záhrady	10,4437 ha (1,62%).

V časti katastrálneho územia sa nachádza orná pôda s vybudovanými hydromelioračnými zariadeniami

v správe Hydromeliorácií, š.p., vybudované v roku 1977 v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Kalinovo“:

- odvodňovací kanál A (evid. č. 5305 152 002) o celkovej dĺžke 0,400 km,
- odvodňovací kanál B (evid. č. 5305 152 003) o celkovej dĺžke 0,880 km,
- odvodňovací kanál C (evid. č. 5305 152 004) o celkovej dĺžke 0,397 km,
- odvodňovací kanál D (evid. č. 5305 152 005) o celkovej dĺžke 0,137 km,
- odvodňovací kanál E (evid. č. 5305 152 006) o celkovej dĺžke 0,208 km,
- odvodňovací kanál F (evid. č. 5305 152 007) o celkovej dĺžke 0,962 km.

Ochranné pásmo uvedených kanálov je 5 m od brehovej čiary. Súčasne je v predmetnom katastrálnom území obce Veľká Ves vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktoré je vo vlastníctve poľnohospodárskych subjektov.

V riešenom území prevládajú pôdy hlinité, piesočnato-hlinité, hnedozemný pôdny typ. Pôdne typy a druhy a pôdotvorný substrát, ako aj sklonitosť reliéfu je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ. V katastrálnom území obce sa vyskytujú tieto BPEJ: 0411002, 0457002, 0427003, 0456002, 0457202, 0456402, 0456402, 0456202, 0456302, 0457402 – všetky 6. skupiny.

Niektoré navrhované rozvojové zámery zasahujú do hydromelioračných zariadení v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- RZ 3/o s funkčným zameraním na výstavbu cca 8 RD – vedľa uvedenej lokality sa nachádza kanál „F“ krytý (evid. č. 5305 152 007),
- RZ 10/o s funkčným zameraním na výstavbu cca 16 RD – vedľa riešenej lokality sa nachádza kanál „C“ (evid. č. 5305 152 004).

Požiadavky z hľadiska ochrany PPF

- v Návrhu územného plánu spracovať vymedzenie plôch poľnohospodárskej pôdy navrhnuté pre nepoľnohospodárske využitie – dokumentáciu spracovať v súlade s §5 Vyhlášky č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva §27 citovaného zákona,

- rešpektovať zásady stanovené §12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
-
- rešpektovať odvodňovacie kanále, vrátane ich ochranného pásma, ktoré je 5 m od brehovej čiary u otvoreného kanála,
- prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do odvodňovacích kanálov je nutné prerokovať so zástupcom Hydromeliorácií, š.p.

17. Požiadavky z hľadiska životného prostredia

17.1 Súčasný stav zložiek životného prostredia

Povrchové vody - v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej výroby je kvalita povrchových vôd znečisťovaná splachmi humusu, organických a anorganických hnojív a ostatných ochranných látok aplikovaných na poľnohospodársku pôdu. Ďalšími zdrojmi znečistenia sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia a do povrchových tokov, chov živočíšnej výroby a vedenie tranzitnej dopravy cez sídlo.

Podzemné vody - kvalita podzemných vôd nebola zisťovaná. Môžeme len konštatovať, že je ohrozená nevybudovanou kanalizáciou v obci.

V súčasnosti je cca 77,12 % domov zásobovaných pitnou vodou z verejného vodovodu.

Opatrením na ochranu podzemných a povrchových vôd je dôslednejšie dodržiavanie zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon).

Pôda - pôdne typy a druhy, pôdotvorný substrát, ako aj sklonitosť reliéfu je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ.

Ovzdušie - katastrálne územie obce Veľká Ves nie je oblasťou s dobrou kvalitou ovzdušia - nevyžaduje zvýšenú ochranu ovzdušia v zmysle § 9 zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia v znení neskorších predpisov. Na území obce nie sú evidované veľké zdroje znečistenia ovzdušia.

17.1.1 Rozbor faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia – obec Veľká Ves je splynofikovaná, napriek tomu sa v riešenom území vyskytujú kotolne na tuhé palivo, ktoré je nevyhnutné splynofikovať. Areály hospodárskych dvorov s chovom živočíšnej výroby patria do stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Sú situované mimo zastavaného územia obce, ochranné pásmo zasahuje obytné územie len minimálne. Nevyhovujúca je nevybudovaná splašková kanalizácia a povrchové odvádzanie dažďových vôd. Závažným znečisťovateľom ovzdušia je tranzitná doprava vedená zastavaným územím obce.

Odpady – odvoz komunálneho odpadu na riadenú skládku v meste Poltár (združenie pre likvidáciu domového odpadu). Odpad je separovaný. V katastrálnom území sa nachádza niekoľko divokých skládok, ktoré je nutné priebežne likvidovať.

Znečistenie podzemných a povrchových vôd nebolo zisťované.

Koridory inžinierskych sietí – riešeným územím prechádzajú trasy VVN 110 kV vzdušného vedenia elektrickej energie, vodovodné a kanalizačné potrubia vyšších rádo.

Radónové znečistenie – riešené územie je zaradené do oblasti so stredným a nízkym radónovým rizikom.

Erózia pôdy – hlavne veterná erózia ohrozuje niektoré plochy ornej pôdy. Jedná sa o pôdy ľahké a vysychavé.

17.1.2 Rozbor faktorov pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia

Medzi pozitívne faktory, ktoré ovplyvňujú kvalitu riešeného územia z hľadiska životného prostredia zaraďujeme:

- výhodnú polohu obce pri hlavných dopravných trasách v území,
- krajinnú štruktúru so svojim prírodným a ekologickým potenciálom tvoreným poľnohospodárskou pôdou a čiastočne lesným pôdnym fondom,
- hodnoty nehmotnej povahy, predstavované najmä historickou a kultúrnou tradíciou obce, jej historickou funkciou i celkovým géniom loci obce Veľká Ves,
- architektonická pamiatka, ktorá je zapísaná do Ústredného zoznamu pamiatok a aj tie objekty, ktoré nie sú zapísané, ale majú historickú hodnotu,
- prevahu dobrých ekonomických podmienok pre život človeka.

Požiadavky z hľadiska životného prostredia

- splynofikovať všetky kotelne, ktoré sú dosiaľ na pevné palivo,
- nerozširovať chov hospodárskych zvierat v poľnohospodárskom družstve,
- navrhnúť izolačnú zeleň medzi obytné územie a hospodárske areály s funkciou hygienickou a estetickou,
- do obytného územia neumiestňovať drobné výrobné prevádzky, ktoré sú zdrojmi znečistenia ovzdušia v zmysle §3 ods. 2 zákona NR SR č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia v znení predpisov a prílohy č. 2 vyhl. MŽP STR č. 706/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, okrem zdrojov, ktoré zabezpečujú vykurovanie týchto objektov,
- vybudovať v obci kanalizáciu.,
- riešiť postupnú sanáciu a rekultiváciu skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží.

Požiadavky na hodnotenie vplyvov SEIA

Strategický dokument, ktorým je územný plán obce Veľká Ves nebude posudzovaný v zmysle zákona 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nakoľko obec má menej ako 2000 obyvateľov a v katastrálnom území obce nie je evidované vtáčie územie ani chránené územie európskeho významu (Natura 2000).

Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a LPF

- využívať na výstavbu hlavne plochy v hraniciach zastavaného územia obce,
- pri zábere poľnohospodárskej pôdy postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
- nezaberať lesné porasty, pri zábere je potrebné vyňatie z LPF a výpočet straty drevnej hmoty (zákon o ochrane LPF 14/1994 Z.z.), dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m smerom von z lesa, v ktorom nesmú byť situované stavby.

17.1.3 Odpady

Obec Veľká Ves má vypracovaný Program odpadového hospodárstva do roku 2005, ktorý bol schválený Okresným úradom ŽP v meste Poltár.

V katastrálnom území obce Veľká Ves, v lokalite „Jazvinka“ sa nachádza riadená skládka odpadov, ktorej prevádzkovateľom je NAFTEX EKO, s.r.o., so sídlom v Lučenci. Na skládke sa zneškodňujú : Kategória odpadu 0 – ostatný odpad:

- vymurovky z vykurovacích a spaľovacích zariadení,
- odpadové sklo neznečistené škodlivinami, nevhodné na ďalšie spracovanie,
- stavebná suť a iný stavebný odpad neznečistený škodlivinami,
- odpad z demolácií vozoviek neznečistený škodlivinami,
- odpadové brúsivá,
- sadrový kal,
- kal z brúseného skla,
- odpad z fólií a plastov,
- odpad z heterogénnych plastových materiálov,
- odpadové filtračné plachietky,
- s ostatné povolené – 26 druhov odpadov.

Obec je súčasťou združenia pre likvidáciu domového odpadu. Domový odpad sa ukladá do Kuka nádob a 1-krát za 2 týždne je odvázaný na skládku odpadov Poltár.

Obec Veľká Ves má vypracované všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnym a drobným stavebným odpadom.

Odpad je separovaný. Firma ENZO Veronika Ves, a.s. so sídlom v Žiline zabezpečuje odber:

- vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu podľa druhu: plasty, sklo (200102), textilie (200111), gumové odpady, nápojové kovové odpady,
- oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín: odpad elektrických a elektronických zariadení (200135), batérie a akumulátory (200134), žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť – 200121

V katastrálnom území obce Veľká Ves sa nachádza niekoľko divokých skládok odpadov, ktoré je nutné priebežne likvidovať.

Požiadavky z hľadiska odpadového hospodárstva

- obmedzovať vznik odpadov v komunálnej sfére – separovaný zber, obmedzovať nákup výrobkov so krátkou životnosťou, uprednostňovať nákup vo vratných obaloch,
- zvýšiť materiálové zhodnocovanie komunálneho odpadu,
- zakúpiť drviace zariadenie na bioodpad a spracovávať kompostovateľný biologický odpad na organické hnojivo,
- prevádzať dôslednú osvetu a propagáciu separovaného zberu,
- vybudovať v obci zberný dvor (RZ 8/v),
- zabrániť vzniku nelegálnych skládok – sanácia jestvujúcich divokých skládok,
- zvýšiť environmentálne povedomie občanov prostredníctvom výchovy v školách,
- zhodnocovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov a z ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ak sú súčasťou komunálneho odpadu – určiť miesto zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu (ak to bude v riešenom území – naznačiť vo výkresovej časti),
- v návrhu územného plánu doplniť:
 - o počet KUKA nádob a veľkoobjemových kontajnerov slúžiacich na zhromažďovanie komunálneho odpadu,
 - o množstvá druhov komunálnych odpadov vynikajúcich na území obce a množstvá zhodnotených a zneškodnených komunálnych odpadov za posledných 5 rokov z PHO.

18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov územný plán obce vymedzí rozvojové zámery, ktoré treba riešiť podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou - územným plánom zóny. V zmysle tohto zákona pôjde o rozvojové zámery, kde:

- spôsob parcelácie pozemkov vyžaduje sceľovanie alebo delenie parciel,
- sa predpokladá väčší investičný zámer,
- sa vstupuje do územia, ktoré je v kontakte s objektmi zapísanými alebo navrhnutými na zapísanie do ÚZKP (ťažiskový priestor v centre obce).

19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Územný plán obce Veľká Ves stanoví v súlade a v rozsahu stanovenom §13 ods. 7 Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. súbor regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, ktoré sa budú vzťahovať na jednotlivé urbanistické bloky, ktoré vymedzí územný plán. Konkretizáciu týchto regulatívov uskutočnia územné plány zón v tých častiach obce, pre ktoré územný plán obce Veľká Ves stanoví nutnosť vypracovania územného plánu zóny. Okrem toho je nutné dodržiavať regulatívy stanovené nadradenými územno-plánovacími dokumentmi

Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia budú sledovať cieľ hospodárneho využívania územia, v súlade s princípmi udržateľného rozvoja sídelnej a krajinnej štruktúry. Budú mať charakter limitov a pravidiel zakotvených v záväznej časti dokumentácie a odporúčaní, ktoré budú súčasťou smerných častí dokumentácie.

Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia budú stanovovať najmä:

- funkčné využitie plôch,
- spôsob zástavby,
- intenzitu využitia plôch,
- zásady architektonického riešenia objektov,
- časovú koordináciu výstavby - stanovenie poradia výstavby v dvoch etapách (I. etapa do roku 2020 a II. etapa do roku 2030).

Návrh rozšírenia hraníc zastavaného územia obce Veľká Ves bude vychádzať z Metodického pokynu MP SR č. 8355/2000-620.

20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

V zmysle zákona 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (§ 108, ods. 3) a vyhlášky č. 55/2001 Zb. Územný plán obce Veľká Ves vymedzí verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

V prípade riešeného územia budú ako verejnoprospešné stavby vymedzené:

- verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj,
- dopravné líniové stavby,
- líniové a plošné stavby technickej infraštruktúry,
- návrhy MÚSES.

Návrh vymedzenia verejnoprospešných stavieb bude súčasťou záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie.

21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu obce

Postup spracovania, prerokovania a schválenia Územného plánu obce Veľká Ves spracovať v súlade so zákonom č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a so zmluvne dohodnutým postupom. Obec Veľká Ves je sídlom s počtom obyvateľov do 500, pre ktoré sa v zmysle citovaného zákona nemusí spracovať variantný koncept Územného plánu.

Dokumentácia bude prerokovaná v zmysle § 20-25 citovaného zákona a schválená v zastupiteľstve obce Veľká Ves. Schváleniu dokumentácie bude predchádzať preskúmanie súladu Územného plánu, o ktoré obec požiada Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici.

Spracovanie územného plánu obce Veľká Ves je rozčlenené do nasledovných etáp:

I. etapa:

- prípravné práce,
- Prieskumy a rozborov vrátane krajinno-ekologického plánu;

II. etapa:

- Zadanie,
- prerokovanie Zadania s následným schválením v obecnom zastupiteľstve (po predchádzajúcom kladnom stanovisku príslušného orgánu štátnej správy - v zmysle §20 ods. 5 zákona 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a zákona č. 237/2000 Z.z. o ÚP a SP);

III. etapa:

- Návrh územného plánu obce Veľká Ves,
- prerokovanie Návrhu územného plánu obce Veľká Ves následným schválením v obecnom zastupiteľstve (po preskúmaní v zmysle §25 Stavebného zákona príslušným orgánom štátnej správy).

IV. etapa:

- čistopis územného plánu obce Veľká Ves,
- zverejnenie záväzných častí územného plánu obce Veľká Ves,
- uloženie územného plánu obce Veľká Ves na Stavebnom úrade a na Krajskom stavebnom úrade v Banskej Bystrici,
- zaslanie registračného listu spolu s uznesením o schválení územného plánu obce Veľká Ves príslušnému ministerstvu.

Obsah územného plánu obce Veľká Ves bude pozostávať z:

Textovej časti (v zmysle §12 Vyhlášky 55/2001)

- základné údaje,
- riešenie územného plánu,
- doplňujúce údaje,
- dokladovú časť, ktorá sa po skončení návrhu priloží k dokumentácii o prerokovaní

Grafickej časti (v zmysle §12 Vyhlášky 55/2001)

- Výkres širších vzťahov	M 1:50 000 M 1:10 000
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M 1: 2 880
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1: 2 880
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia	
– návrh koncepcie vodného hospodárstva	M 1: 2 880
– návrh koncepcie zásobovania energiami	M 1: 2 880
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	M 1: 2 880
- Výkres perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy a LPF na nepoľnohospodárske účely	M 1: 2 880
- Výkres schémy záväzných častí	M 1: 2 880.

Grafická aj textová časť budú obsahovať záväznú aj smernú časť.

Návrh územného plánu obce Veľká Ves bude spracovaný a dodaný obstarávateľovi v troch vyhotoveniach textovej a graphickej časti. Textová časť bude spracovaná vo formáte A4.

Grafická časť bude spracovaná digitálne vo farebnom prevedení vo vytlačenej forme a na CD.

22. Použité podkladové materiály

Pre vypracovanie Zadania pre ÚPN obce Veľká Ves boli použité tieto materiály:

1. Územný plán Veľkého územného celku Banskobystrického kraja, URKEA, s.r.o., Banská Bystrica, schválený uznesením vlády SR č. 394 z 9.6.1998,
2. Nariadenie vlády SR č. 263/1998 Z.z., z 9. júna 1998, o vyhlásení záväznej časti ÚPN VÚC Banskobystrického kraja,
3. Zmeny a doplnky k ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, schválené na zasadnutí BBSK uznesením č. 611/2004 zo dňa 17. decembra 2004,
4. Záväzná časť ÚPN VÚC Banskobystrického kraja vyhlásená všeobecne záväzným nariadením Banskobystrického samosprávneho kraja č. 4/2004,
5. Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2007-2013, ktorý bol schválený v ZBBSK dňa 23.08.2007 pod číslom uznesenia 221/2007 (www.vucbb.sk),
6. Návrh RÚSES okresu Lučenec, APS-ECOS, Košice 1995,
7. Správa o hodnotení EIA „R2 Lovinobňa – Ožďany“, EKOJET s.r.o., 09/2006,
8. Technická štúdia „R2 Lovinobňa – Ožďany“, doplnok , H+L Project, s.r.o., Bratislava, 09/2006,
9. Adamová, Mária: *Veľká Ves 1332-1997*, Obecný úrad Veľká Ves, 1997, ISBN 80-967770-3-3,
10. Atlas Slovenskej republiky, SAV, 1980,
11. Lacko, Ján: *Plynofikácia obce Veľká Ves, Projekt stavby*, 1997,
12. *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku*, 1978,
13. *Údaje zo sčítania ľudu, domov a bytov z roku 2001*,
14. *Stav a pohyb obyvateľstva v I. polroku 2000*, Štatistický úrad SR,
15. *Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, I. časť*, Štatistický úrad SR, 1999,
16. *Vekové zloženie obyvateľstva SR*, Štatistický úrad SR, 1999,
17. Korec, P., Lauko, V., Tolmáči, L., Zubriczký, G., Mičietová, E. (1997): *Kraje a okresy Slovenska (Nové administratívne členenie)*, Q 111, Bratislava,
18. *Základná mapa SR v mierke M 1:10 000 č. 36-43-15, 36-43-20, 36-43-25, 36-44-11, 36-44-16, 36-44-21*, vydal Úrad geodézie a kartografie a katastra SR v roku 1994, stav z roku 1993,
19. *Mapa okresov SR – okres Poltár, M 1:50 000*, vydal Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 1997,
20. *Digitálny mapový podklad poskytnutý Katastrálnym úradom Poltár, 02/2007*,
21. *Hranice BPEJ pre účely územného plánu obce Veľká Ves, M 1:20 000*, Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy, regionálne pracovisko Banská Bystrica, 02/2007,
22. *Pripomienky k prípravným prácam ÚPN obce Veľká Ves za jednotlivé orgány štátnej správy a samosprávy, správcov sietí v území, fyzických a právnických osôb.*